

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

XXVII. ÉVFOLYAM,

5. SZÁM

1982. MÁJ 26.

1982. MÁJUS

ÁRA: 1,50 FORINT

Az 1981. évi munkaverseny legjobbjai

Kirkovits István igazgató felmutatja a „Kiváló Igazgatóság” címet tanúsító oklevelet

Soproni Postaigazgatóság

Tizenharmadik alkalommal nyerte el a „Kiváló” címet a Soproni Postaigazgatóság. Az avató ünnepséget április 24-én rendezték Sopronban, a Liszt Ferenc Művelődési Házban. Győr-Sopron, Vas és Veszprém megye postásainak képviselőjében 300-an jelentek meg. Részt vett a rendezvényen Csáki Lászlóné, szakszervezetünk főtitkára, Tóth Illés vezérigazgató, továbbá a 3 megye társadalmi és állami szerveinek vezető munkatársai.

Pölcz Ferenc tszbtitkár köszöntötte a postásokat és a vendégeket, s méltatta az ünnep jelentőségét. Utána Kirkovits István igazgató részletes tájékoztatást adott az 1981. évi munkáról.

A gazdasági eredmények ismertetése előtt — mint létet és haladást meghatározó tényezőről — az üzemi demokráciáról szóltok. A fórumok működéséhez nemcsak a személyi és tárgyi feltételeket biztosítottuk, hanem a továbbfejlesztés érdekében is cselekedtünk. Már a tervkészítés időszakában kértük, igényeltük postásaink javaslatát, véleményét, s azokat a tervben realizáltuk. E vonatkozásban a tartalmi fejlődést dokumentálta a Népi Ellenőrzési Bizottság is, amely az üzemi demokráciáról tartott vizsgálatot az igazgatóság területén. A beszámolási időszak kimagaslóan jó gazdasági eredményeinek forrása a töretlen lendülettel ható munkaverseny-mozgalom. 246 szocialista brigád példamutató helytállása tette lehetővé az 56 millió forintos bevételi terv túlteljesítését, 1,2 millió forint energiaköltség megtakarítását és a fenntartási terv 112 százalékos túlteljesítését is.

A beszámolási időszakban nagy gondot fordítottak az élet- és munkakörülmények javítására. Az átlagbért 8,2 százalékkal növelték, és új otthonok alapítására 5 millió forint kamatmentes kölcsönt adtak. Majd az 1982. évi feladatokról szólt: a szolgáltatási magatartás erősítéséről, az érdekelttség célszerű növeléséről, az üzemi fejlesztésről, az új vállalkozási formákról, és a szociális ellátottság javításának szükségességéről. Végül köszönetet mondott a terület dolgozóinak a nehéz körülmények között végzett jó munkáért, az áldozatkész helytállásért.

Tóth Illés vezérigazgató barátsággal üdvözölte a „szokszoroson kiváló” igazgatóság kollektíváját.

Van-e titka e kitüntetés sorozatnak — hangzik a kérdés számtalanszor. Rá a válasz egyértelmű és egyszerű. Győznek, akik bátrak, akik mernek. Mi jellemzi a terület postáit? Fogékonyság az újra, a még ismeretlen megismerésére. Az új technika, technológia gyors meghonosítása. És az eredmény közhasznú. Hisz a soproniak tapasztalatai közkincsé válnak. Így lesz többszörös érdem a bátorság, az afféle kockázattalállás. Találkozni akarnak jövőre velem ugyanilyen alkalmából — s ugyanitt? A lehetőség megvan. De e versenypályán nagyszerű vetélytársak sorjában. Nem mögöttünk, hanem mellettünk! Lehet újra

Posta Központi Távíró Hivatal

Tizenkét évet kellett várnia a Posta Központi Távíró Hivatalnak arra, hogy elnyerje a második Kiváló Hivatal címet. Kurucz István igazgató körbejárja szobáját, mert vannak még bekeretezett oklevelek a falon: 1974-ben miniszteri, 1977-ben pedig vezérigazgatói dicséretben részesültek. Most arról beszélgetünk, milyen munka van a friss kiváló cím mögött.

— Azt hiszem, három fontos dolognak köszönhetjük: üzembé helyeztük az elektronikus, tároltprogram-vezérlésű távíró- és adathálózati központot, javultak minőségi mutatóink, továbbá teljesítettük a fenntartási tervet.

— Az új központ a hivatal büszkesége.

— Hazánkban eddig egyetlen. Japánból vásároltuk, félmilliárd forintot beruházás. Mit tud? Lehetővé vált, hogy a világ valamennyi telexállomásával közvetlen távhívásos kapcsolatot tudjanak teremteni az előfizetők. Felmérhetően előnye a gyors információcsere, információszerezés. Például az adatbankokkal. Másik nagy előnye, hogy a posta ki tudta építeni az adathálózatot. A vállalatok számítógépekkel és végpontokon levő adatberendezésekkel közvetlen kapcsolatot tudnak teremteni,

győzni... lehet és kell is cselekedni — még többet, még jobban. S mi kell ehhez? Több mint erő, több mint egészség, több mint akarat — hivatás-szeretet!

Miközben átadta Kirkovits István igazgatónak a „Kiváló” címet dokumentáló oklevelet, a vezérigazgatóság köszönetét tolmácsolta a terület postásai számára.

A Postások Szakszervezete Elnökségének — és az szmt-k képviselőinek megbízásából főtitkáruk, Csáki Lászlóné szólt.

— Vezetetteket és vezetőket köszöntök, gratulálva e kitüntetéshez. Hogy mi rejtezik az oklevél mögött? Miért ez érdem? Azt megfogalmazta már — őszintén, s mély emberséggel — a posta vezérigazgatója. Ezt valom valósnak én is és mindazok, akik nevében szót kértem.

— Szakmai, gazdasági tevékenységüket így említik: a soproni példa. En megerősíttem ezt az állítást a magas színvonalú érdekvédelmi munkájukról kapott sok hiteles információval. A tisztségviselők kara nem statisztika a mozgalomban, hanem dolgozik. Már kialakították az ez évi célokat. Sorolták azt: melyik érdek szakmai, s melyik emberi. S amikor cselekszenek, hogy a terv való legyen, gondoljanak arra is, hogy akikért vagyunk, akikért postás a nevünk, holnap többet kell tennünk, mint ma. Szolgálni őket igaz emberséggel — ez is közös érdekünk.

Kitüntetések, jutalmak átadásával zárult az ünnepség. Elismerésként a becsületes helytállásért — ösztönzésként a még jobb munkára.

Szekelyné Bálint Ilona

ezáltal táv-adatfeldolgozást végeztetni.

— Mikor kezdődött a beruházás?

— 1979-ben. Másfél éven keresztül ez volt a legfontosabb feladatunk. Dolgozóinktól ez nagyfokú megértést, támogatást követelt. Úgy kellett az építkezéseket, a szerelést, a szervezeti átalakításokat megoldani, hogy az előfizetők az állástól ne vegyék észre. Szinte mindenki a fedélzetten volt éjjel-nappal, még a forgalmi dolgozók is segítettek a vizsgálatoknál. És természetesen a

régi központot is üzemeltetni kellett. Jól sikerült.

— Térjünk át a második fontos dologra, a minőségre!

— Úgy vélem, e téren is elismerhetők munkánkat. Néhány adat: 2,5 óra lehet egy távgépíró-állomás hibájából eredő üzemidő-kiesés, a tény 2,4 óra. 6 százalékos nem haladhat meg a 30 percnél a kezelt táviratok aránya. Eredmény 5,5 százalékos. Egy másik minőségi előírás, hogy a 02 munkahelyeken a hívások legalább 80 százalékosan 30 másodpercen belül jelentkezni kell. Több mint 82 százalékosan érték el.

Itt kell elmondani, hogy a hivatal naponta átlag 22 ezer táviratot továbbít, s több mint ötezeret vesz fel. Reklamáció nem volt.

Az igazgató úgy véli, az értékelésnél figyelembe vették a fenntartási terv teljesítését is.

— Ez a hálózat jó, biztonságos működésének feltétele. Nem tudtuk minden évben teljesíteni. Tavaly 101 százalékosra sikerült. Létszámgigényes munka, és nagy a fluktuáció. Legtöbb gondunk az előfizetőknek levő távgépírók karbantartásával volt és van. Nehéz a szakember-utánpótlás, még postán belül is csábítják dolgozóinkat a jobb fizetések.

Az említett három fontos téma mellett nem lényegtelen, hogy 11,9 százalékkal túlteljesítette a hivatal nyereségtervét.

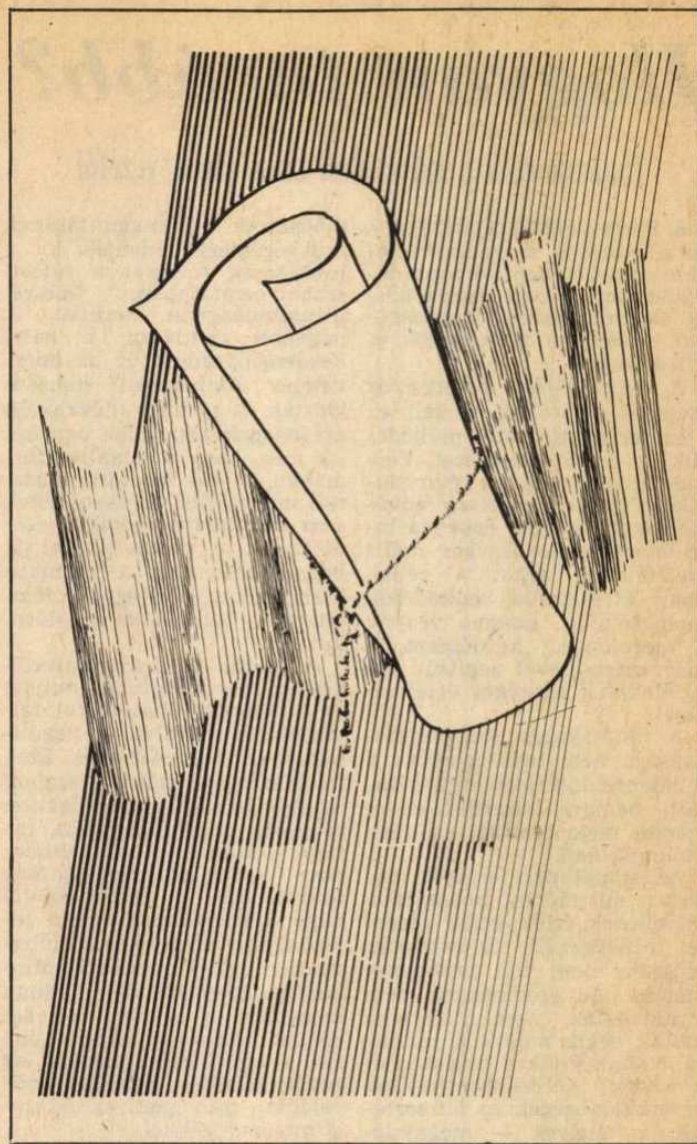
— A munkaverseny-mozgalom hogyan járult hozzá a szép eredményekhez?

— Brigádjainknak nagyon sokat köszönhetünk. Tavaly 26 brigádban 240 dolgozónk vállalta a több és jobb munkát. A 02 Széchenyi brigádja a Posta Kiváló Brigádja címet nyerte, két brigád arany, négy ezüst, négy pedig bronz fokozatot ért el.

Nagyon sok lenne a mondánivaló egy esztendő munkájáról, eseményeiről, de terjedelmi korlátok vannak. Ezért befejezésül: óriási élményt jelentett az új központ megtekintése. Úgy éreztem magamat, mint egy laboratórium-ban. Csend, rend, tisztaság. A nagy értékű berendezésnek, az itt dolgozóknak nagyon szép környezetet teremtettek. Elvezet lehet itt dolgozni — mondtam. A központ fiatal vezetője, Bércesi Márton villamosmérnök — 1978-ban végzett — megerősít ebben a véleményemben, sugárzik arcáról ennek, a nem akárhol megtalálható munkának a szeretete.

Kurucz István igazgató beszámol a „Kiváló” címmel kitüntetett közép-fokú postaszerv 1981. évi munkájáról

Kurucz István kíséretében kicsit körülményesen jutottam ki erről a gyönyörű munkahelyről, mert a rekonstrukciónak még nincs vége. A Távíró Hivatal tovább korszerűsödik.

Bánhidi Éva

Miskolci Postaigazgatóság

A munkaverseny-mozgalomnak a Miskolci Postaigazgatóság területén szép hagyományai vannak. 1963 és 1976 között az igazgatóság tíz alkalommal nyerte el az Élűzem címet, két esetben pedig a Minisztertanács és a SZOT Vörös vándorászlaját is. Most — 1981. évi gazdasági eredményei és jó munkája alapján — elnyerte a Kiváló Igazgatóság kitüntető címet. Az igazgatóság gazdálkodását 1981-ben az jellemezte, hogy a korábbinál lényegesen nehezebb körülmények között kellett ellátni üzemi feladatait, s ugyanilyen gondokat okozott a fejlesztés, a szolgál-

évek során az igazgatóság területén nem volt, s ez a dolgozók körében nagy megelégedést váltott ki. A bérfejlesztés felhasználásánál törekedtek az alsó határ elérésére, valamint végzett munkájuk alapján a fiatal szakemberek anyagi megbecsülésére, a nyugdíj előtt álló dolgozók elismerésére. Ezeknek az intézkedéseknek döntő szerepük volt abban, hogy a dolgozók igyekeztek jobban, pontosabban dolgozni, s így sikerült az igazgatóságnak valamennyi minőségi mutatót teljesítenie.

Igen jelentős munka volt az ötnapos munkahét bevezetésének alapos előkészítése. Ez azt

Kiss József tszbtitkár üdvözli a Miskolci Postaigazgatóság ünnepségének résztvevőit

tatások minőségi színvonalának emelése és ezzel párhuzamosan a dolgozók munka- és életkörülményeinek javítása.

Mindemellett a bevételek az előirányzathoz képest kedvezően alakultak. A teljesítményi érték a tervezett 932 millió forinttal szemben 950 millió forint lett. A 18 millió forintos bevételi többlet fedezte az évközből felmerült s előre nem ismert költségeket, s ezen felül 10 millió többlet-nyereséget eredményezett. Ezt a jó gazdasági eredményt csak az érdekelt szolgálati ágak erőfeszítései révén sikerült elérni.

Külön ki kell emelni, hogy a tervezett 1500 távbeszélő-állomás helyett 1679-et kapcsoláltak be. A bevétel emelkedéséhez hozzájárult a területi tervező iroda 2 milliós teljesítménytöbblete is. Napilapokra 2870 új előfizetőt gyűjtöttek.

Az igazgatóság beruházási tervét 131,6 százalékosan teljesítette.

A helyes, körültekintő létszám- és bérigazgatás szintén jelentős mértékben hozzájárult az eredményekhez. Az igazgatóság bérszínvonala 3 365 000 forinttal volt magasabb az előző évinél. A bérszínvonal-emelkedés 1981-ben 8,1 százalékos volt. Ilyen mértékű bérfejlesztés az elmúlt

eredményezte, hogy az igazgatóság területén lényegesebb fennakadást az áttérés nem okozott.

Az igazgatóság 1981-ben is nagy figyelmet fordított munkavédelmi és szociálpolitikai tervének teljesítésére. Az előirányzatot 6,2 százalékkal túlteljesítette. Ezzel jelentősen javultak a dolgozók munkakörülményei, fokozódott a biztonság, a legjelentősebb szociális támogatásra — a lakásépítés elősegítésére — 97 dolgozó részére több mint 9 millió forintot használtak fel.

A jó munka egyik feltétele a közös akarat, az összefogás. Nem tévesztették ezt szem elől az igazgatóság, valamint a végrehajtó szervek vezetői, a párt-, a szakszervezeti és a KISZ-szervezetekkel való együttműködés, az üzemi demokrácia és a munkaversenyben rejlő segítség meghozta a kívánt eredményt. Öröm az elismerés, de nem kelthet ön-elégültséget. Nehéz feladatok előtt áll a posta, főleg ami a szolgáltatások minőségének javítását, a közönség megelégedésének kivívását illeti. Ezért nem veszi el időszűrűségét a tavalyi nagyaktívának és az igazgatóság által rendezett országos postás konferenciának jelmondata: Jól s jól!

Horváth Dezső

Hogyan tovább?

Tanácskoztak a művelődési bizottságok vezetői

A Posta-vezérigazgatásnak és a postások szakszervezetének rendezésében kétnapos tanácskozási bizottságban, felülről irányítottatásban keresve, a nagyobb önállóság, a helyi kezdeményezések és az önkéntesség fontosságát hangsúlyozták. A területi művelődési bizottságok képviselői úgy ítélik meg, hogy a jelenlegi formában is van lehetőség hasznos művelődési tevékenységre, s az eredmények eddig is számottevőek. A postás szakszervezet brigádoknál nem a naplóba beragasztott mozijegyek „fémjelzik” a kulturális vállalkozásokat.

A művelődési bizottságok megalakulásától öt év telt el, s ez indokolta tette működésük összegző értékelését. Természetesen nem az évfordulónak kijáró kötelező udvariassággal, hanem éppen a továbblévéshez szükséges szemlélettel, azzal a céllal, hogy áttekintsük működésük tapasztalatait, számba vegyük a megoldatlan kérdéseket, s véleménycserével segítségük elő a feladatok egységes értelmezését.

A tanácskozás gondolatgazdagsága nem teszi lehetővé a mindenre kiterjedő tájékoztatást, néhány közérdeklődésre számot tartó témáról azonban szólnunk kell.

Az alapkérdést érthető módon a művelődési bizottságok szerepének értelmezése képezte. Működésük fél évtizedes időszaka nem volt problémamentes. Az eredmények nem mutatkoztak, nem mutatkozhattak egyik napról a másikra. Voltak viták a tátskór és a funkció kérdésében, voltak nézetkülönbségek és félreértések is, melyek — megnyugvással állapíthatjuk meg — kellőképpen letisztultak. Ma már egyértelműen látjuk a tennivalókat. Tudjuk, hogy a bizottság nem cél, hanem eszköz, lehetőség arra, hogy egy asztalhoz üljenek mindazok, akikkel a művelődés ügyével közeledsük foglalkozni, mindazok, akik felelősséget éreznek a dolgozók művelődéséért.

Nem túlzás azt állítani, hogy a bizottságok egy része sokrétű és gazdag tevékenységet folytat, s többségük betölti szerepét a munkahelyi művelődésben, kellenek koordinálni a különböző szervezetek közművelődési tevékenységét. Munkájuk nyomán tervszerűbbé, összehangoltabbá, tartalmában gazdagabbá vált a munkahelyi művelődés. Szerepük a jövőben még érzékelhetőbbé kell tenni, mind a tervezés, mind a végrehajtás különböző fázisaiban.

Mint a közművelődés egészét, alapjait érintő kérdés, a művelődés tervezése is napirenden szerepel. Természetes ez, ha arra gondolunk, hogy ebben a munkában nincsenek nagy tapasztalataink, s rendszerében a bevezetéstől eltelt rövid időszakban is több változás történt. Mind rendszernek, mind tartalmának további finomítására vonatkozóan hangzottak el egyszerű javaslatok.

Az sem tekinthető véletlennek, hogy a két nap során többször is szóba került a szocialistabizottság-mozgalom. Az előadók elsősorban a jelenlegi

módszerek megújításának szükségességét emelték ki, a problémák forrását a túlzott szabályozottságban, felülről irányítottatásban keresve. A nagyobb önállóság, a helyi kezdeményezések és az önkéntesség fontosságát hangsúlyozták. A területi művelődési bizottságok képviselői úgy ítélik meg, hogy a jelenlegi formában is van lehetőség hasznos művelődési tevékenységre, s az eredmények eddig is számottevőek. A postás szakszervezet brigádoknál nem a naplóba beragasztott mozijegyek „fémjelzik” a kulturális vállalkozásokat.

A postás dolgozók művelődésével összefüggésben mindig és mindenütt óhatatlanul felmerülnek a területi széttagoltságból adódó nehézségek. Ezek feloldásához szűkre szabott lehetőségeink vannak. Egy-két jó példa azért elhangzott, így tájékoztatást kaptunk a Budapest vidéki Postaigazgatóság művelődési vetélkedőjéről vagy a Kábelüzem vidéki telephelyein dolgozóknak könyvekkel való ellátásáról. Minden saját erőből nem tudunk megoldani, s ez nem is lehet célunk. Azonban erősíteniünk kell a külső kapcsolatokat, az együttműködést a területi művelődési, művészeti és oktatási intézményekkel.

Ugyancsak visszatérő gond a helyiséghiány. A különböző területek — a Miskolci, a Soproni Postaigazgatóság, a Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság — képviselői egymást követve jelezték az ebből adódó nehézségeket.

A tanácskozás egységesen ítélte meg az ötnapos munkahétként a dolgozók művelődésére gyakorolt hatását. Eszerint túlzott optimizmusra nem lehetünk felfogadhatók. Feladatunk az, hogy gyorsan és rugalmasan kövessük a dolgozók szabadidő-szokásainak alakulását, s gondoskodnunk kell a művelődési igények kielégítéséről. Nemcsak egyszerű szolgáltatási, ellátási gondokat kell megoldanunk, hanem szemléletbeli hibákkal is számolnunk kell. Kettős a kérdés: van-e lehetőség, s kialakult-e az igény az értelmes időtöltésre? A kérdésre adható válaszból következnek további feladataink.

Munkánkhöz változatlanul megfelelő irányítást a közművelődési pártvezetés és a törvény, melyek programjelleget adó adóan egész történelmi korszakra határozzák meg a tennivalókat. Alapelvünk: a dolgozók megelégedettségére, ismereteire és igényeire alapozva kívánunk előrejutni, nem pedig attól elrugaszkodva légvárakat építeni. Megnyugtató, hogy a tanácskozás résztvevőit a jobbítás szándéka jellemzte, meggyalulkozásaiknak érezhetően van fedezetük.

Zoltán Istvánné

KITÜNTETÉSEK

Szakszervezetünk elnökségének javaslata alapján a munka ünnepe alkalmából kiváló szakszervezeti és szakmai munkájukért a Szakszervezetek Országos Tanácsa a

Szakszervezeti Munkáért arany fokozatát

adományozta dr. Bán Ferencné tt-bizottsági tagnak (Szegedi Postaigazgatóság, Hírlaposztály), Cseri Pál közgazdasági felelősnek (Nógrád megyei Távközlési Üzem), Dózsa Sándor szb-titkárnak (Szolnok megyei Távközlési Üzem), Drávai József vezető propagandistának (Soproni Postaigazgatóság), Egyed Ernőné szb-titkárnak (Budapest 1 postahivatal), Molnár Gyula munkabizottság-vezetőnek (Budapesti Távközlési Igazgatóság, Hálózatépítő Üzeme), Papp Endre központi vezetőségi tagnak (Helyközi Távközlési Igazgatóság Hatvani Gócsüzem), Pék Dávid központi vezetőségi tagnak (Posta Központi Kábelüzem), Polay József vszb-titkárnak (Nagykanizsa 1 postahivatal), Quell Konrádné tszb-elnöknek (Tatabánya 1 postahivatal), Reittmann Ferenc szb-titkárnak (Baja postahivatal), Rockenbauer Gábor szb-titkárnak (Vezeték nélküli Távközlési Üzem, Székesfehérvár), Seres Imre md-elnöknek (Nyíregyháza 1 postahivatal), Szabó Jenő szb-titkárnak (Budapest 78 postahivatal) és Varga István jszb-titkárnak (Tokajpostahivatal). A

Szakszervezeti Munkáért ezüst fokozatát

adta Asbóth Béláné tt-felelősnek (Ferenc Távközlési Üzem), Erdő Judit közgazdasági felelősnek (Budapesti Hírlapterjesztő Üzem), Hegedűs Istvánné jszb-titkárnak (Nagykátai postahivatal), Kánya Gyula osztályvezetőnek (Postások Szakszervezete), Laskay Rezsőné szb-titkárnak (Zalaegerszeg 1 postahivatal), Mező Imre szb-titkárnak (Győr-Sopron megyei Távközlési Üzem), Molnár Istvánné dr. Kosztka Klára jogsegélyszolgálat-vezetőnek (Pécsi postaigazgatóság Tszb), Nagy Ferenc szb-titkárnak (Központi Magasépítő Üzem), Nagy Sándorné szb-tagnak (Debrecen 1 postahivatal), Nánási Károlyné bizalmi (Budapest 62 postahivatal), Németh Istvánné csoportvezetőnek (Postások Szakszervezete), Németh Lajos tszb-tagnak (Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), Rosemberszki Györgyné aktívának (Számítástechnikai és Szerelési Intézet), Schindler János tszb-tagnak (Keceli postahivatal), Szabó Lajosné tszb közgazdasági felelősnek (Miskolc-Tapolca postahivatal) és Tömör Józsefné bizalmi (Interurbán Tájékoztató Hivatal).

Szakszervezeti Munkáért oklevelet

kapott Andracsek Tibor kultúrbirozsági tag (Csongrád megyei Távközlési Üzem), Bagi Attiláné közgazdasági felelős (Budapesti Távközlési Igazgatóság), Baksa László sportfelelős (Belvárosi Távközlési Üzem), Bészényi Ferenc szb-tag (Gépjármű Szállítási Üzem, Keszthely), Bodnár Jánosné bizalmi (Edelény-Finke fiókpost), Bodzai István bizalmi (Heves megyei Távközlési Üzem), Bogdán Antalné gazdasági felelős (Somogy megyei Távközlési Üzem), Bokor Vendélné bizalmi (Szentlőrinc postahivatal), Bozzai Lajos bizalmi (József Távközlési Üzem), Csabai Endre társadalmi ellenőr (Pécsi Postaigazgatóság), Csapó Emil szb-titkárnak (Lipót Távközlési Üzem), Csák József szb-tag (Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), Csáki Lajos bizalmi (Gépjármű Szállítási Üzem, Miskolc), Cser István munkatárs (Postások Szakszervezete), Demjanics Gyuláné szb-titkárnak (Budapest 62 postahivatal), Domak Lukács bizalmi (Székesfehérvár 2 postahivatal), Dombi Lászlóné bizalmi (Győr 1 postahivatal), Doroszai Imréné gazdasági felelős (Szombathely 2 postahivatal), Eigner István bizalmi (Tata 1 postahivatal), Eszes József bizalmi (Gödöllő 1 postahivatal), Falmann Gyula szb-titkárnak (Helyközi Távközlési Igazgatóság, Veszprémi Gócsüzem), Feczér Péter bizalmihelyettes (Csillaghegy postahivatal), Fehér Béla főbizalmi (Budapest 114 postahivatal), Fejes Györgyné szb-titkárnak (Lipót Távközlési Üzem), Fekete Sándor bizalmi (Algyő postahivatal), Fikert Géza szb-elnök (Szegedi Postaigazgatóság), Fischer István bizalmi (Fejér megyei Távközlési Üzem), Frenkl Dezsőné vszb-elnök (Debrecen 15 postahivatal), Gera Jánosné tt-felelős (Sárvár 1 postahivatal), Götz József

vszb-elnök (Tolna postahivatal), Götz Márton bizalmi (Központi Járőrtelép), Hagymási István tt-tag (Központi Műszaki Hivatal), Harsányi Katalin bizalmi (Nyíregyháza 1 postahivatal), Horváth Gyuláné bizalmi (Budapesti Postaigazgatóság), Iván Csaba szb-tag (Vezeték nélküli Távközlési Üzem, Debrecen), Jakabos Istvánné tt-tag (Pécsi Postaigazgatóság Hálózatépítő Üzem), Juhász János bizalmi (Városi Távközlési Üzem, Miskolc), Kacsala István üdülővezető (Postások Szakszervezete), Kadlót Gellért kultúrfelelős (Budapest vidéki Postaigazgatóság), Kalóz Lajos bizalmi (Tiszafüred postahivatal), Kancsár Pálné gazdasági felelős (Helyközi Távközlési Igazgatóság Belföldi Távközlési Központ), Karakas Lajos vszb-elnök (Kisújszállás postahivatal), Karácsony Andrásné szb-tag (Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság), Kasnya Józsefné gazdasági felelős (Szociális Hivatal), Kenderesi Jánosné gazdasági felelős (Mindszent postahivatal), Kégl Márta szb-tag (Központi Hírlap Iroda), Király Sándor bizalmi (Debreceni Postaigazgatóság), Kiss Gézáné gazdasági felelős (Központi Javitó Üzem), Kiss István sportbizottsági tag (Makó postahivatal), Kiss István szb-tag (Vezeték nélküli Távközlési Üzem, Szentes), Kiss Jánosné gazdasági felelős (Tatabánya 1 postahivatal), Kiss Lászlóné bizalmi (Békés postahivatal), Korb Istvánné szb-titkárnak (Üllő postahivatal), Lőrincz Jánosné kulturális, agitációs és propaganda bizottság vezetője (Soproni Postaigazgatóság Tszb), Magyar Gáborné szb-titkárnak (Sopron 1 postahivatal), Maráz Imre bizalmi (Soproni Postaigazgatóság Hálózatépítő Üzem), Márton Lajosné bizalmi (Helyközi Távközlési Igazgatóság Termékforgalmazási Üzeme), Mogorósi Lászlóné bizalmi (Központi Táviró Hivatal), Nádas Zoltán József bizalmi (Törökszentmiklós Postahivatal), Novák Miklósné gazdasági felelős (Balatonfüred 2 postahivatal), Novodonszky Józsefné gazdasági felelős (Miskolc 24 postahivatal), Ódor Gyula md-elnök (Budapest 78 postahivatal), Papp Alajos szb-tag (Debreceni Postaigazgatóság), Papp Istvánné képművész-kör-vezető (Szegedi Postaigazgatóság), Pataki Imréné tt-felelős (Miskolci Postaigazgatóság), Pál László gazdasági felelős (Posta Rádió- és Televízió Műszaki Igazgatóság, Országos Mikrohullámú Központ), Pásztor János bizalmi (Nógrád megyei Távközlési Üzem), Pellegrini Jánosné gazdasági felelős (Rétvári postahivatal), Pethő Hubáné tt-felelős (Veszprém 1 postahivatal), Piko Attila szb-tag (Hajdú-Bihar megyei Távközlési Üzem), Popovics Pálné közgazdasági felelős (Miskolc 1 postahivatal), Prokoláb Gyuláné nőfelelős (nyugdíjas, Soproni Postaigazgatóság), Radics Pál bizalmi (Magasépítő Üzem, Debrecen), Ratikowszky Lászlóné bizalmi (Rákospalota 1 postahivatal), Rácz Károlyné bizalmi (Debrecen 1 postahivatal), Rittor Józsefné gazdasági felelős (Tamási postahivatal), Rosztóczy Alfonzóné tt-tag (Budapesti Távközlési Igazgatóság), Rung Józsefné bizalmi (Békéscsaba 1. postahivatal), Sáfrány József bizalmi (Szekszárd 1 postahivatal), Seres Ferenc munkavédelmi felelős (Kiskunfélegyháza 1 postahivatal), Stefkovics Lajos sportfelelős (Eszak-Pest megyei Távközlési Üzem), Simon Zoltánné bizalmi (Pókaszeptek postahivatal), Somogyi Ilona tt-elnök (Budapest 4. postahivatal), Süle Elek munkavédelmi felügyelő (Terezi Távközlési Üzem), Szabó Gyula munkavédelmi felelős (Központi Anyaghivatal), Szabó Jánosné gazdasági felelős (Budapest 134 postahivatal), Szabó Jenőné ifjúsági felelős (Szegedi Postaigazgatóság), Szajkó Sándorné tt-felelős (Eger 1 postahivatal), Szarka Magdolna kulturális, agitációs és propaganda felelős (Budapesti Postaigazgatóság), Szaszko István főbizalmi (Pécs 1 postahivatal), Szenczy Andrásné gazdasági felelős (Budapest 112. postahivatal), Szűcs Sándorné tt-felelős (Alkőzponti Üzem), Takács Istvánné bizalmi (Siófok 1 postahivatal), Tamás Sándor bizalmi (Helyközi Távközlési Igazgatóság Kaposvári Gócsüzem), Tas Istvánné agitációs és propaganda felelős (Budapest 70 postahivatal), Timár Leventéné szociálpolitikai albizottság vezető (Budapesti Postaigazgatóság), Zay Bertalané munkavédelmi felelős (Tarnalelek postahivatal), Dr. Zámolyi Józsefné segélyezési albizottság vezető (Központi Járőrtelép).

Nemzetközi hírek

CSAKI LÁSZLÓNÉ főtitkárnak vezetésével április 11. és 18. között 3 tagú küldöttség járt Szíriában és Kuvaiban. Küldöttségünk ismerkedett a társ-szakszervezetek tevékenységével, megbeszéléseket folytatott a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről, a két- és többoldalú kapcsolatok fejlesztéséről, és tanulmányozta a postai és távközlési dolgozók élet- és munkakörülményeit.

AZ OLASZ Postaügyi Minisztérium Szociális Intézetének, valamint a CGIL-hez, a CISL-hez és az UIL-hez tartozó postászervezeteknek 4 tagú közös küldöttsége rövid tartózkodásra hazánkba látogatott. Megbeszéléseket folytattunk kapcsolataink fejlesztéséről, szerződést kötöttünk az olasz és magyar postás dolgozók közötti ideai családosi csereidültetésére.

KARL KALAUCH, a Közel-keleti és Hírközlésiipari Dolgozók Szakszervezetének (NDK) elnöke, május 6-7-én Budapestre látogatott. Látogatásának célja szakszervezetünk tevékenységének és a postás dolgozók munkakörülményeinek, szociális ellátottságának tanulmányozása volt.

Titkársági ülés Szegeden

Közelebb a területi társadalmi szervekhez

Nem mondható még gyakorlattal, de hasznossága elvitathatatlan annak a kezdeményezésnek, hogy szakszervezetünk vezető testületei a helyszínen ismerkednek egy-egy postaszerv munkájával, gondoljaival. A titkárság első kihelyezett ülését április 21-én a Szegedi Postaigazgatóságon tartotta, s megvitatta a postaszolgáltatás helyzetét, a posta és a nagyközönség kapcsolatát, valamint a területpolitika érvényesülését az igazgatóság területén.

Az ülésen részt vettek: Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megye pártbizottságának és szakszervezeti tanácsának képviselői, a Szegedi Postaigazgatóság területi szakszervezeti bizottságának titkára, valamint a postaforgalmi és műszaki igazgatóhelyettesek.

A tanácskozás célja az igazgatóság gondjairól való közvetlen benyomások szerzésén kívül elsősorban az volt, hogy szakszervezetünk titkársága közelebbről megismerje a megyei társadalmi szervek véleményét, állásfoglalását a területükön nyújtott postai szolgáltatásokról.

Az igazgatóság vezetői elmondták — és ezt az előre kiadott írásos anyag is tartalmazza —, hogy az utóbbi években jelentős fejlődés ellenére területükön a szolgáltatások színvonala elmaradt a társadalmi igényektől, de több tekintetben a postai átlagtól is. Például a 100 lakosra jutó távközlési helyek száma a Szegedi Postaigazgatóság területén 6,53, míg az országos átlag 12. Még nagyobb a lemaradás a lakásállomány-sűrűségnél. 100 lakosra 1,23 távközlési-állomás jut.

Nem sokkal jobb a helyzet a postaforgalom vonatkozásában sem. A postahivatalok műszaki állapotát, a dolgozók szociális ellátását nézve az igazgatóság területén levő 295 postahivatalból 126 műszaki vagy forgalmi szempontból nem megfelelő épületben működik. Ez azt jelenti, hogy az épületek 42-43 százalékának állaga rossz, vagy kevés a forgalmat lebonyolító munkahelyek száma. Ugyanakkor a vidéki igazgatóságok közül a szegedinek a területén épült a legkevesebb új postahivatal (27) az ötödik öt éves tervidő-

szakban. Ennek oka, mint azt Vojnár László műszaki igazgatóhelyettes elmondta, nemcsak forráshiány, hanem az is, hogy az országnak ezen a területen volt a legnehezebb ki-vitelezőit szerezni az ötödik öt éves tervidőszakban.

A szolgáltatásokat a nehézségek ellenére azonban igyekeztek a lehetőségekhez mérten különböző új kezdeményezésekkel ellátni. Ilyen volt többek között a külterületi levélszekrények kézbesítése. Ezt már 1971-ben elkezdték. Dr. Lénárt László postaforgalmi igazgatóhelyettes tájékoztatást adott arról, hogy a módszer kialakítását a megoldhatatlannak látszó munkaerőhiányt tette szükségessé. Jelenleg 2738 támponton 18 036 levélszekrény áll, és a kedvező tapasztalatok alapján további kívánják bővíteni a számukat.

Keresztes Mihály tszb-titkárnak kiegészítőjében elmondta, hogy az ötnapos munkahétre való áttérés kisebb zökkenőket, de a szolgáltatások maradekalan ellátásával a postás dolgozók egyértelmű öröme megrögzött. Vizont a területi szakszervezeti bizottság megítélése szerint sokáig nem tart-

ható fenn az az állapot, hogy az egyesített kézbesítőknek szombatoként 80-85, vasárnap 60-65, a hírlapkézbesítőknek pedig 90-95 százaléka alkalmi munkavállalóként kézbesít. Jelenleg ugyanis ezek a dolgozók a hét valamennyi napján szolgálatot teljesítenek. Hogyan látják a posta, illetve a postaszolgáltatás helyzetét az igénybevevők? Borsodi György, a Szakszervezetek Bács-Kiskun megyei Tanácsának titkára elmondta, hogy a megküldött írásos beszámoló, valamint az itt elhangzottak alapján már másként, mint ez ideig. Ugyanis a posta az a szerv a területükön, amelynek gondjait, nehézségeit nemigen ismerték.

Megítélése szerint e megbeszélés bemutatta elsősorban a Szegedi Postaigazgatóság, de egy kicsit az egész posta tevékenységét, a szolgáltatások megfelelő ellátásáért tett erőfeszítéseket. Kérte, hogy az igazgatóság vezetői gyakrabban keressék a kapcsolatot a megyei vezetőkkel, mert közös erővel eredményesebben lehet küzdeni a felmerülő akadályokat, jobban meg lehet érteni a szolgáltatásokat

igénybe vevőkkel egy-egy intézkedés szükségességét. Példaként említette, hogy a megye területén több kereskedelmi egységtől érkezett panasz az ötnapos munkahétre való áttállást követően, hogy a posta szombatoként nem vesz fel pénzt. Ugyanakkor itt most kiderült, hogy erre vonatkozóan a posta új szolgáltatást vezetett be, csak erről a kereskedelmi egységek nem szereztek tudomást vagy egyszerűen nem veszik igénybe.

A meghívott megyei társadalmi szervek képviselői az elhangzottakkal egyetértettek és ők is kérték az igazgatóság társadalmi, gazdasági vezetőit, hogy nagyobb nyitottsággal vegyék nap feladataikat.

Tanacs Lászlóné kv-titkárnak összefoglalójában megköszönte a jelenlevőknek azt az érdeklődést, amelyet a posta munkája iránt tanúsítottak, illetve azt a segítséget, amelyre igényt tettek. Ugyancsak köszönetet fejezte ki az igazgatóság gazdasági és társadalmi vezetőinek, hogy lehetőségeit adták arra, hogy a titkárság az ülést az igazgatóságon tartsa meg.

Barabás Györgyi

A kollektív szerződés módosítása

A munkáltató minden év elején köteles beszámolni a kollektív szerződés előző évi végrehajtásának tapasztalatairól. A beszámolót — a szakszervezeti szerv határozatával együtt — a dolgozók elé vitára kell bocsátani. E rendelkezések célja az, hogy ilyen módon is elősegítsék a kollektív szerződés rendelkezéseinek végrehajtását, továbbá azt, hogy a dolgozók javaslatai felhasználhatók legyenek a kollektív szerződés módosításánál. A Magyar Posta kollektív szerződéséről 1981. évi végrehajtásáról szóló beszámoló a dolgozók széles körben megvitatott.

Mi jellemezte a vitákat?

A középfokú postaszervek a vitákat az üzemi demokrácia fórumrendszerének megfelelően bonyolították le. Ezt megelőzően a szakszervezeti bizalmi csoportok vitatták meg és alakították ki állásfoglalásukat az előterjesztett anyagról. Egyes helyeken a dolgozók jogosan tették szövege, hogy a bizalmiaknál nem állt kellő idő rendelkezésre a beszámoló és a módosítási javaslat áttanulmányozására és a vitára való felkészülésre.

A vitaértekezleteken a dolgozóknak mintegy háromnegyede vett részt, és a résztvevők egyötöde nyilvánított véleményt. A dolgozók hozzászólásaikban úgy értékelték, hogy a beszámoló reálisan tükrözi az új kollektív szerződés életbe lépése óta elért eredményeket, s helyes törekvéseket tartalmaz.

Előfordultak olyan kérdések is, amelyek rendezése nem tartozik a kollektív szerződés hatáskörébe, vagy a kérdésekre a válasz más fórumokon (például ifjúsági parlamenteken) már többször is elhangzott.

Mit kellett módosítani?

Elsősorban azokat a változtatásokat kellett végrehajtani, amelyek magasabb rendű jogszabályok megváltozása, illetve új jogszabályok megjelenése miatt szükségessé váltak. Ilyenek:

● Január hó 1-ével megváltozott a szabadságrendszer. Az új jogszabály egyértelműen rendezi a szabad állású dolgozók pót szabadságát, továbbá megszüntette a jutalomszabadság előírását, az ezekre utaló paragrafusokat kiegészíteni kellett.

● Szintén január hó 1-ével módosult a törzsgárdaszabályzat is. Ennek következtében a szerződésnek az évenként adott jutalomra vonatkozó része hatályát veszítette.

● A bedolgozói foglalkoztatás szabályainak változása is szükségessé tett kisebb pontosításokat.

Kiegészítésre szorult az ötnapos munkahétre való áttéréssel kapcsolatban is. Bár az 1. számú módosítás csak ilyen jellegű változtatásokat tartalmazott, az eltelt rövid idő tapasztalata kisebb pontosítást igényelt. A 4. számú bérpótlék-mellékletbe bekerült a szombat-vasárnapi munka anyagi elismerésére kialakított összevont munkahelyi pótlék.

Több helyen módosult, illetve kiegészült a 3. számú melléklet, a postai bérrendszerről. A változtatások több szempontból is szükségessé váltak:

● szervezeti módosítás miatt új munkakörökkel kellett kiegészíteni a munkaköri besorolási jegyzéket (Posta Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság),

● egyes munkakörökben az előírt képzettségi fok a gyakorlatban még magasnak bizonyult,

● az egyes fokozatok besorolási feltételeit néhány tanfolyammal bővítették.

A képzettségi előírásoknál, illetve a besorolási feltételeknél meg kellett említeni az elcsúszt részletesebben ismertetni a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem általános tagozatán

szerezett oklevelekkel kapcsolatos változást. Ezután a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem általános tagozatán kapott oklevelet a II—III. képzettségi fokoknál iskolai végzettségként nem lehet figyelembe venni. A Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetem szakosított tagozatán szerzett oklevél — abból az időből, amíg az az iskolatípus diplomát adott — továbbra is jogosít az I., illetve a II. képzettségi fokba való besorolásra.

Függő kérdések

A függőben maradt kérdések egy része megegyezik azokkal, amelyek az 1981—1985. évi kollektív szerződés tárgyalásakor is elhangzottak. Az akkor tett ígéretet követez bennünket arra, hogy ezekre visszatérjünk:

● A főfoglalkozású rész-munkaidős dolgozók kérték — hasonlóan a teljes munkaidősökhöz, — hogy lakásállomásokon vehessék igénybe a postaszemélyzeti díjkedvezményt. A megoldás módját a Munkaügyi és Szociálpolitikai Szakosztály a Vezetékes Távközlési Szakosztállyal együtt vizsgálta. A megoldás megfelelő módját ez ideig nem sikerült kialakítani. A határozat értelmében a megoldási lehetőségeket tovább kell vizsgálni, és új javaslatot kell tenni.

● A pénzügyi pótlék jelenlegi rendszerének finomítására vonatkozó igények megalapozottak. Előzetes felmérés szerint a rendszer módosítása mintegy 3 millió forint bért igényel. Az 1982. évi bérfejlesztés nagyfokú megterhelése miatt ebben az évben a kérés teljesítésére nem volt lehetősége.

● A képzettségi díj differenciálása iránti igény teljesítése ugyancsak jelentős bértöbblettel jár. Előzetes számítások szerint az éves bérfejlesztési lehetőségeket körülbelül 10-12 millió forinttal fogja terhelni. Ez évi megoldását a szűkös bérfejlesztési keret nem tette lehetővé.

Visszatérő téma a nem fizikai munkakörben foglalkoztatott technikusoknak a képzettség, valamint a fizikai munkakörben foglalkoztatott technikus, üzem-mérnök, mérnök végzettséggel rendelkező dolgozók tevékenység szerinti besorolása.

A nem fizikai munkakörben foglalkoztatott technikus végzettségű dolgozók besorolása nem egységes. Jelenleg az Állami Technikusminősítő Bizottság előtt szerezett oklevél a II., a középszintű technikus oklevél a III. szakcsoportba sorolásra jogosít. A technikus végzettségek közötti megkülönböztetés megszüntetését a besorolások egységesítését a dolgozók már régóta kérik. A téma rendezéséhez a technikus végzettségűek számszerű felmérése megtörtént, továbbá a posta vezetői külső szervek (MUM, KPM) véleményét, állásfoglalását is kérték. A kapcsolatos állásfoglalások ellentmondók, ezért a posta újabb felterjesztéssel fordult a KPM-hez. A válasz megérkezése után a téma újra a központi vezetés elé kerül.

A Foglalkozások Egységes Országos Rendszere (FEOR) a technikusok, üzem-mérnök és mérnök fizikailag való besorolását nem teszi lehetővé. Az ilyen irányú kéréseket a KSH mindeddig elutasította. A posta újra kezdeményezte e munkaköröknek a fizikai állományban való szerepeltetését.

A vitára bocsátott tervezettől eltérően a dolgozók széles körben vetették fel, hogy a postás nyugdíjakok postai szervezésű ékezes esetén (saját és idegen konyhán egyaránt) kapjanak hozzájárulást. A központi vezetőségi ülés a kérés mielőbbi teljesítését sürgette. A döntéshozó a posta vezetői igényfelmérést rendeltet el, s a költség ismeretében a kérdést érdemi tárgyalásra bocsátja. A téma rendezése a központi vezetés részéről a titkárságot felhatalmazta. A döntést az eddigi gyakorlati változatlan marad.

A nyugdíjasokat érintő másik kérdés az összevont munkahelyi pótlékra vonatkozó. Az január 1. óta eltelt rövid idő azt igazolta, hogy a nyugdíjasok szombat-vasárnapi munkájának anyagi elismerésére vonatkozó eredeti elképzelések gyakorlati megvalósítása sok nehézséggel jár. Ebből a szempontból tehát a szabályozás felülvizsgálatra szorul. Az előző témához hasonlóan e téren is felfrissít a költségkihatásokat, s ezt követik majd az érdemi tárgyalások.

A központi vezetés áprilisi ülésén a fenti kiegészítésekkel és változattal a kollektív szerződés 1981. évi végrehajtásáról szóló beszámolót és 1982. évi módosítási javaslatát egyhangúlag elfogadta.

Tóth Pálné

Ki kapjon beutalót?

Az üdülési szabályzat változásai

Még néhány hét és kezdődik az üdülési fődény. A beutalók nagy részét már valószínűleg odaítélték az alapszervezeteknél, figyelembe véve a kiválasztásnál az új üdülési szabályzatot. Az új szabályzat több merevnek ítélt kötöttséget megszüntetett, növelte az alapszervezetek önállóságát, természetesen a felelősségüket is.

Tekintsük át az új és a régi üdülési szabályzat közötti lényeges különbségeket! Fontos változás, hogy a szabályzat január 1-től nemcsak a kedvezményes szakszervezeti üdülésre érvényes, hanem a vállalati, hivatali, intézményi üdülésre is, amennyiben kedvezményes. (Kedvezményes minden olyan — teljes ellátást nyújtó — vállalati, hivatali üdülés, amelynek a dolgozó csak hozzájárul a tényleges költségekhez.) Ennek megfelelően mindkét esetben be kell jegyezni az üdülés tényét a szakszervezeti tagsági könyvbe.

A fődény megkezdése előtt a szakszervezeti központoknak dönteniük kell arról, hogy melyek azok a teljes ellátást nyújtó vállalati, hivatali üdülések, amelyekre az üdülési szabályzat vonatkozik, és erről az alapszervezeteket megfelelő módon és időben tájékoztatni kell.

A kedvezményes üdülésben való részvétel feltétele az egyéves szakszervezeti tagság. A munkaviszonyt vizsgálja nem kell. Kivétel ez alól, ha a beutalt házastársa nem szakszervezeti tag és munkaviszonya több éves, vagy évtizedes. Ilyen esetekben — a korábbi gyakorlatoktól eltérően — teljes önállóságot kell a férjnek vagy a feleségnek térítenie. Házastársi kiegészítő szelvényrel az üdülés nem vehető igénybe.

Bővült a kedvezményes üdülésben részesíthetők köre is. Így az idén már saját jogán beutalható a szakszervezeti tagsággal rendelkező nyugdíjas, sorkaton, egyetemista, főiskolai hallgató, szakmunkástanuló, továbbá az állandó munkaviszonyban nem álló olyan dolgozó (szabad foglalkozású, művész, fordító, ügyvéd, kisiparos stb.), aki a szakszervezethez tagja.

Házastárs révén — kiegészítő szelvényrel — beutalható az a nyugdíjas, aki korábbi szakszervezeti tagságát nem tartotta fenn. Az új szabályzat a beutalhatóság szempontjából nem tesz különbséget az aktív dolgozók és a nyugdíjasok között. Így a nyugdíjas is beutalható egész évben SZOT-szanatóriumba a szakmai központ engedélye nélkül.

Nagyszülő — aktív dolgozó vagy nyugdíjas — unokával elő- vagy utóidényben részt vehet kedvezményes üdülésben, de fődényben már nem. A családok beutalóját nem adható ki úgy, hogy az egyik szülő helyett a nagyszülő üdüljön. Megváltozott a család üdülésben részt vehető gyermekek felső korhatára is: a beutalójegyeken szereplő 25 év helyett 20 év. A gyermek

Már az év elejétől állandóan az érdeklődés középpontjában állt a bérfejlesztés témája. Hétfőre, hónapról hónapra visszatérően kérdezték mind a postaszervek, mind pedig a dolgozók, hogy mennyi lesz a bérfejlesztési lehetőség. Ezt nem is lehet rossz néven venni, hiszen egyrészt olyan dologról van szó, amely többé-kevésbé mindenkit közvetlenül érint, másrészt az elmulasztott években gyakorlati vált, hogy a bérfejlesztési lehetőségeket az év első hónapjaiban megismerték a postaszervek és a dolgozók egyaránt. Még akkor is az első negyedév végén vagy a második negyedév első hónapjában kapták kézhez a bérmelet, természetesen visszamenőleges hatállyal, január 1-től.

Nos, joggal hangzottak el olyan bíráli vélemények és megjegyzések, ha ennnyivel ké-

után 14 éves korig alaptérítést kell fizetni, 14 és 20 év közötti kiegészítő szelvény váltása is szükséges. Ez érvényes abban az esetben is, ha a gyermek már dolgozik, és szakszervezeti tag. Csak az üdülésre 20 év feletti gyermek nem utalható be.

Az új szabályzat lehetővé teszi, hogy a gyermeküket egyedül nevelő szülők az egyik felöltöttjegyével a gyermeket vigyék magukkal az üdülőbe. Tehát az egygyermekes családok jegyet igénybe veheti az anya vagy az apa két gyermekével. A nagycsaládok jegyet is kiadhatja a szakszervezeti bizottság két egyedülálló szülőnek — két megfelelő számú gyermekkel, ha egy szobában vállalják az elhelyezést. E két esetet kivéve a beutalójegy csak összetételének megfelelően adható ki.

A fődény június 1-től augusztus 31-ig tart, és erre az időszakra beutalás csak kétféleképpen adható. A fődényi korlátozás a sanatóriumokra is vonatkozik. Külföldi üdülés — a 6 napos hajót is — csak háromévenként vehető igénybe, és egymást követő években fődényben, külföldön és belföldön üdülni nem lehet.

A gyermeküdülési tervét részt vevő iskolások születésnapján a szakszervezeti tagság nem kötelező (a családok üdülés nem tartozik a gyermeküdülési tervbe, ennek feltétele a szakszervezeti tagság).

Külön ki kell emelni a sanatórium beutalás új rendjét. A sanatóriumi beutalásban részesülő személy az eltöltött napokra igénybe vehet: — évi rendszeres szabadságot,

— részben szabadságot, részben járóbeteg (teljes) táppénzállományt,

— járóbeteg (teljes) táppénzállományt. Sanatóriumban az utalható be, aki legalább egy éves szakszervezeti tagsággal rendelkezik, és az adott sanatórium igénybevételére jogosító kékes színű szakorvosi javaslattal rendelkezik. Az orvosi javaslaton a szabadságot igazolnia a munkáltatónak nem kell. Az orvosi javaslat nélkül érkezett a sanatóriumban elhelyezni nem lehet. A sanatóriumból távozó beutalt a következők igazolásokat kapja:

— igazolványt 2 példányban (Hazaútazás után 24 órán belül egy példányt le kell adni a munkahelyi illetékes táppénzfizető-helynek. Ha a beteg előzőleg táppénzes állományban volt, egy példányt a szakrendelőnek kell eljuttatni);

— személyi adatokat, az alkalmazott gyógykezelést tartalmazó nyomtatványt, mely a kezelőorvosnak ad tájékoztatást.

Tájékoztatókban csak a legfontosabb változásokra hívtuk fel a figyelmet. Reméljük, hogy az új szabályzat az eddigieknél jobban elősegíti a beutalandók helyes kiválasztását.

Somos Jánosné

VISSZAMENŐLEG, JANUÁR ELSEJÉTŐL

A posta 1982. évi bérfejlesztése

sőbb osztják fel az idén a bérfejlesztést, vajon mikor kapják kézhez a dolgozók. A kérdések és felvetések a dolgozók részéről természetesen jogosak. Következésképpen az is érthető, hogy szakszervezetüktől várták az elfogadható tájékoztatást és az érdemi közbelépést.

Mi hát akkor az igazság? Közömbösebbek lettek volna akár a posta, akár szakszervezetünk vezetői? Erről szóló sincs. Tény, hogy a posta és szakszervezetünk apparátusa már

a múlt év decemberétől több variációs javaslatot dolgozott ki a bérfejlesztésnek a postaszervek közötti felosztására. Ezzel párhuzamosan viszont a vezetők mind a szakma, mind a szakszervezet részéről azon fáradoztak, hogy a bérszabályozásban meghatározottnál nagyobb mértékű bérfejlesztést tudjon elérni. Törekvéseik és erőfeszítéseik, sajnos, nem jártak kellő sikerrel, mivel sem újabb központi támogatást, sem bérpreferenciát nem kapott a posta.

Mennyi a posta 1982. évi bérfejlesztési lehetősége?

Előjáróban arra kell utalni, hogy az évtől a bérszabályozást a legtöbb vállalatnál szigorították. A posta azon kevés vállalatok közé tartozik, amelyeknél ez a szigorítás nem következett be. Így a központi bérszínvonal-szabályozás keretében 4 százalékos bérfejlesztés hajtható végre. További 1 százalékos bérfejlesztésre van lehetőség a létszámösszetétel kedvező változása címén. Tehát a postának ebben az évben is összesen 5 százalékos adózhatatlan bérfejlesztésre van lehetősége, amelynek tömege éves szinten 139 millió forint.

Van-e és milyen további lehetőség az éves bérfejlesztés növelésére? Igen, s nézzük mindjárt, melyek azok:

● A posta szakszervezetünkkel egyetértésben vizsgálta és kereste annak lehetőségét, hogy az adózhatatlan bérfejlesztés felül az elmulasztott bérfejlesztésből tovább hasznosítva a bérfejlesztést valósíthasson meg. Arra a megállapodásra jutottunk, hogy saját részesedési utalpjukból vállalják ennek a bérfejlesztésnek a 150 százalékos adókötelezettségét. Ez mintegy

28 millió forinttal növeli a posta bérfejlesztési összegét.

● Ez év január 1-től a posta is áttért az ötnapos munkahétre. Az idevonatkozó párt-határozat értelmében azonban a hírlapok továbbra is a hét hat napján jelennek meg. A hét hat napján való hírlapterjesztés viszont a postának egyértelműen többletfeladatot jelent. Az alapvetően szombati és vasárnapi munkával összefüggő többletfeladat díjazására 30 millió forint bérpreferencia felhasználására kapott lehetőséget a posta.

Ezzel az összeggel ugyan csak növekszik a posta bérfejlesztési lehetősége, annak ellenére, hogy ezt az összeget alapbérre nem lehet felhasználni. Ennek a bérpreferenciának a rendeltetéséről felhasználásáról a postának az év végén el kell számolnia.

● A postának ebben az évben is vannak olyan különleges beruházási feladatai, amelyek el kell végezniük. Ezeknek a feladatoknak a bérfedezetére 11 millió forint áll rendelkezésükre.

A bérfejlesztés felosztása

A vezérigazgatói értekezletre és szakszervezetünk elnökségi ülésére a bérfejlesztés felosztására és felhasználására több javaslat készült. A továbbiakban a kisebb módosításokkal elfogadott változat alapján ismertetjük a bérfejlesztés és felhasználás vonatkozó lényegesebb tudnivalókat. Megjegyezzük, hogy ezek az adatak vezérigazgatói utasításban is megjelentek.

Az egyik leglényegesebb tudnivaló, hogy valamennyi postaszerv az 1982. évi bérfejlesztés tömegét az év első negyedében kapta meg. Ugyanakkor közölték velük azt is, hogy az év első bérfejlesztés hány százalékos növekedésnek felel meg, s hogy a bérfejlesztésből milyen címen, milyen összeggel hagytak jóvá a szakmai és szakszervezeti vezető testület. Mindenekelőtt megkapták az érdekelteket postaszervek adatait a kötelezettségeket, amelyeket teljesíteniük kell. Így

● a műszakpótlék-emelés báziskiegészítéséhez szükséges összeget, amely postaszinten több mint 9 millió forint. A műszakpótlék összegét ugyanis tavaly július 1-től emelték, ezért az első felétvára kellett bérfejlesztéssel pótolni.

● Az ötnapos munkahét-bevezetésével kapcsolatosan feltermülő összevont munkahelyi pótlék és túlóra, valamint a készenléti díj növekedésének bérigényét. A kötelezettségek között az a legnagyobb tétel, amelynek együttes bérkihatása 64 millió forinttal terheli a bérfejlesztést.

● A hétévi hírlapterjesztéssel kapcsolatos bérpreferenciát.

A bérfejlesztés felhasználásának elvei

● A szabad rendelkezésű keret felhasználásánál a bérfejlesztést nagyobb arányban alapbérre kell fordítani.

● Az adható bérfejlesztés legkisebb összege személyenként és havonta 100 forint.

● Az alapbérre fordítottat visszamenőleg január 1-i hatállyal kell végrehajtani.

A bérfejlesztés felosztásánál

renciából a postaszerveknek juttatott bért.

● A távbeszélő- és távirószolgálatban a terven felüli fenntartási munkák elvégzéséhez szükséges bérösszeget.

Az ezeiken felüli összeg, amelyet ugyancsak tartalmaz az utasítás, képezi a postaszervek úgynevezett szabad rendelkezésű bérfejlesztési lehetőségét. A szabad rendelkezésű keret magába foglalja — vagyis ebből kell fedezni — a kollektív szerződés szerinti kötelezettségeket is (például a fokozati és a képzettségi díjak stb.).

Az előző évek gyakorlatához viszonyítva ebben az évben csak szűkebb körben volt lehetőség kiemelt bérfejlesztésre.

Kiemelt bérfejlesztésben részesült: a Postai Tervező Intézet, a Posta Központi Beruházási Iroda, a Posta Központi Hírlap Iroda, a Posta Értékciklikhivatal.

Az előbb említetteknek szűkebb mértékű, de az átlagnál nagyobb bérfejlesztésre kapott lehetőséget a Posta Csekkelszámoló Hivatal, a Budapesti Postagazgató-ság, a Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság, a Posta Elszámoló és Statisztikai Hivatal, valamint a Postai Műszaki Dokumentációs és Tájékoztatói Központ. Ez utóbbiaknál a kiemelt bérfejlesztés összege még a nagyobb postaszervek esetében sem haladja meg az 1 millió forintot. A külön juttatott bérfejlesztési összeg csak a belső feszültségek mérséklésére, illetőleg enyhítésére elegendő.

Kovács József

Kutatóúton a Hegyalján

A megyei levéltárak sok postai vonatkozású írást őriznek, amelyek feltárása gazdagítja ismereteinket. Zemplén vármegye levéltára, ahol már korábban is sok adatot találtam a tokaji postára vonatkozóan, különösen gazdag. Itt folytattam kutatást, nem is eredménytelenül.

Néhány szót a levéltárról, mely a Borsod megyei levéltár részéként működik, az 1761-ben barokk stílusban épült megyeháza emeleti szárnyában. Három szobájának állványzata barokk stílusával, faragott keréknyfa berendezésével szinte templomi hangulatot áraszt. Itt őrzik a volt Zemplén vármegye helységeinek iratanyagát a XV. századtól napjainkig. A polcon példás rendben sorakoznak a bőrkötésű arasznyi vastag közgyűlési jegyzőkönyvek, mezővárosi iratok; egy nagy múltú országrész története. A harmadik szobában megilletődve áll a látogató egy hatalmas keményfa íróasztalnál és karosszékénél. Itt dolgozott 1829. és 1831. közt napidíjasként a nyomorgó akadémiai tag, a magyar irodalom, a nyelvújítás nagy egyénisége, Kazinczy Ferenc. A többi terem kőzetátát később alakították ki.

Az öreg levéltár ellentéte a fiatal levéltáros, aki csendes egyéniséggel jól illik környezetének hangulatához. Figyelmessége, segítőkészsége révén a kincses Tályának, Hegyalja legnagyobb mezővárosának „currens protocol”-

ja kerül elem, ebben kezdtem az 1815–1830-as évek postai tárgyú beírásait keresni. A currens protocol közzétételét előlegezte, a szolgabíróhoz érkezett és a járás területén közhírré teendő rendelkezések tartalmazta. Hegyalja ez időben külön szolgabírája volt, aki ott székelt, ahol lakott; 1817-ben Tályán. — Az 54. számú protocol 1817-ből így kezdődött: „Mely szerint öfjelsége kegyelmes rendelete, mely a június 1-én napjától fogva a postákon a levelektől való fizetés képpen intéztetik el, közönségesse tétetik. Minden levélről azon szerint fog esni a fizetés a mint a helyi a honnan, azon helytől a hová küldetik távol vagy...

Majd következik a „benn földi” és külföldi hét, illetve 5 zónára osztott díjszabás bécsi értékű krajcárban megadva. (Ez a díjszabás a közeli levelek viteldiját a felére szállította le, a távolabbi viszont felemelte.)

A tarifa az időben sokat változott, nem is érdekes, inkább az, ami ezután következett: „A bennföldi levelezésekben pedig csak egyszer, úgy mint az érkező helyen, a kézhez adáskor kell fizetni, ha csak a levél nem frankóztatik a feladó által...” — vagyis a viteldij a feladók, vagy kézbesítők feladata le.

Feladókra kellett fizetni a portómentesek címére és külföldre címzett levelekért.

„...Azon levelek számára, melyektől a taxa csak a kézhez adáskor fog fizetett, bizonyos ládák lesznek a postahivatalnál, hogy azokba minden időben be lehessen őket tenni, ameddig a hivatal nyitva áll, ellenben azokat, melyektől a feladókra kell fizetni, a postatisztnak kezébe kell adni. Ha talán oly levelek tétetnének a ládába, melyektől a feladónál kell fizetni... el nem szabad küldeni, hanem a feladás napja és titulus feljegyeztetik a hivatalnál kifüggesztve azon megjegyzéssel, hogy a fizetés elmulasztása miatt el nem küldetett. A küldők tehát vagy vissza kívánhatják leveleiket, vagy le tehetik érte a taxát; ha pedig se egyiket sem teszik, sem a másikat megbizonyítva nem tehetik, tehát egy holnap múlva az efféle levelek a közönséges hivatalok biznysága mellett elégettettek. Kinek kinek szabad a hozzá igazitott leveleket elfogadni, vagy sem. Ha a titult levelet el nem fogadja, vissza küldetik a feladás helyére, ottan a titulus kitétetik s ha a levél írója meg bizonyítja melletti vissza nem kívánja, két holnap múlva felvigyázás alatt elégettetik. Minden levélre a titulus kivül mind a feladás helye, mind a hová küldetik tisztán és olvashatóan fel leszen jegyezve, úgy, hogy ha a hivatalban pg-kezhivatal

nem volna, a legközelebbi postastáció felírassék, s ha a levél külföldre szállana, az ország vagy tartomány is feljegyeztessék, amelyben a hely vagy, ahová szól a levél. — Ezen rendelkezések az ausztriai birodalomnak minden országára nézve alkalmazandók, kivéve a Lobárdi és Velencei királyságot. Melly rendelést a körülött városok és helységek bírái megtartás véget közönségesse tenni tartcsák köteleességüknek. Kőlt Tályán Június havának 26 dik napján 1817 dik esztendőben. Tekintetes Nemes Zemplén vármegye főszolgabírája Kaszner János mp.”

Íme a díjlovására, a címzésre, a kézbesítetlen levelek kezelésére és a levélgyűjtő szekrények bevezetésére vonatkozó első rendelkezések, amelyeket a postával nem rendelkező falvakban dobszó útján hoztak a lakosság tudomására. Hegyalján ez időben csak Tályán, Liskán és Új helyben működött posta. A currens még aznap Rátkára továbbították.

Dr. Kamod Miklós

Postaforgalmi szakközépiskolák országos szakmai tanulmányi versenye

A postaforgalmi szakközépiskolák 9. országos tanulmányi versenyének döntőjét Kisvárdán április 15-16-án rendezték. A verseny egybeesett az iskola névadója, Császy László születésének 100. és az iskolában folyó postaforgalmi képzés 10. évfordulójával. A döntőt 15 iskola legjobb 25 IV. osztályos hallgatója vett részt. A tanulók 3 tantárból (postaforgalom, pénztárgismeret, és távközléstudomány) adtak számot elméleti és gyakorlati felkészültségükről.

A verseny első 5 helyezettje: 1. Borsos Erzsébet (Pécs), 2. Lesch Mária (Budapest), 3. Pozsgai Ildikó (Sopron), 4. Varga Eleonóra (Miskolc), 5. Fodor Tibor (Budapest).

A felsoroltak kivétel nélkül kérték felvételüket a győri Közlekedési és Távközlési Mű-

szaki Főiskola postatüzem szakára. Ezzel a helyezéssel ugyanis ez év szeptemberétől felvételi vizsga nélkül kezdhetik el főiskolai tanulmányaikat az említett szakon, és jeles osztályzatot kapnak — értekezési vizsga nélkül — azokból a tantárgyakból, melyekből versenyeztek.

A versenybizottság egyöntetű megállapítása szerint a tanulók elméleti felkészültsége megfelelő volt, azonban az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazása még itt-ott akadozott. Az iskoláknak továbbra is feladatuk, hogy a tanulók gyakorlati készségét fejlesszék és a korszerű közönségkapcsolatra neveljék őket.

A kisvárdai iskola példamutatón szervezte meg a tanulmányi versenyt.

Dr. Juhász

A Népszava Lap- és Könyvkiadó az Országos Találmányi Hivatal, a Szakszervezetek Or-

szágos Tanácsa, az Ipari Minisztérium és a szaktárcák közreműködésével

Újítási magazin

címmel negyedévenként új kiadványt jelent meg, amely a már sikeres alkalommal, a gyakorlatban jól bevált, közhasznú, más vállalatok részéről átvételre alkalmas újítá-

sok leírásából közül válogatást.

A Népszava Lap- és Könyvkiadó, hogy a közzétett szellemi alkotások széles körű gyors hasznosítását elősegítse,

pályázatot

hirdet. A pályázatokat 1982. december 31-ig kell a kiadóhoz (Budapest XIII. Váci út 73. levélcím: Budapest, postafiók 43., 1553) a hasznosító vállalatok igazolásával együtt benyújtani.

A pályázatok az alábbiakban felsorolt túsztáutak és jutalmak sorsolásán vehetnek részt:

1. Szocialista Turisztika szülő kétszemélyes turistaút.
2. Tökés országba szülő kétszemélyes turistaút.
3. 2 darab 10 000 forintos vásárlási utalvány.
4. 3 darab 5000 forintos vásárlási utalvány.

A sorsoláson részt vehetnek azok, akik az 1982. november 30-ig megjelenő Újítási Magazinok bármelyikében közölt újítások, illetve találmányok közül:

- a) legalább három különböző szellemi alkotás átvételét

javasolták, és ennek alapján a hasznosítási szerződéseket az újítókkal, illetve az újítást első ízben megvalósító vállalatokkal 1982. november 30-ig megkötötték;

b) azok, akik olyan újításnak, találmánynak az Újítási Magazinban való közzétételét javasolták, amelyet legalább három különböző vállalatnál 1982. november 30-ig hasznosítottak, az erre vonatkozó szerződéseket ezen időpontig megkötötték.

A pályázatokat az Újítási Magazin szerkesztő bizottsága bírálja el. A sorsolás eredményét az 1983. évi első negyedévben megjelenő Újítási Magazinban és a Népszava 1983. február 15-i számában ismerhetjük.

Népszava Lap- és Könyvkiadó

Távgépíró-kezelők versenye Debrecenben

Ez év márciusában Debrecen 1 megyei postahivatal távirádán működő „Béke” és Ifjúság 73” szocialista brigád a 72-es távirógóc területén dolgozó hivatalok tg-kezelőit, hogy alapos felkészülés után mérjék össze tudásukat. A felhívás rejtett célja a szolgáltatás javítása volt. A két brigád felhívását támogatta a Debreceni Postaigazgatóság is.

A versenyt április közepén rendezték. A vidéki hivat-

laktól 21, Debrecenből 15 versenyző indult. A vidékiek közül első Ugri Jánosné (Karcag), második Szántó Józsefné (Karcag) lett, a harmadik díjat megosztva Kocsis Mihályné és Sipos Mártonné (mindketten hajdúböszörményiek) nyerte. A debreceniek közül az első három helyen Sztojka Éva, Kovácsné Furó Éva, és Németh Jánosné végzett. Valamennyien pénzjutalomban részesültek.

Veres Ferencné

Társadalmi tisztségekre születtek...

Két asszony, két férfi — négy különböző karakter. De abban hajszálra egyeznek, hogy szeretik az embereket és bíznak bennük; szinte gyermekként szegődtek a postához, s vállaltak nemskára érdekvédelmi feladatokat. Ezért a szolgálatukért nyújtották át többbedmagukkal nekik is a Postás Művelődési Központban április 30-án megtartott ünnepségen a Szakszervezeti Munkáért arany fokozatot.

★

— Mi tagadás, nem rajongtam túlságosan a gimnáziumért — vallja meg őszintén Quell Konrádné, kiváló dolgozó, Tatabányán 1 megyei hivatal díjelszámolója. — Az első év után ezért búcsút mondtam az iskolának és egy ismerős tanácsára jelentkeztem a postához, amely akkoriban igen rangos munkahelynek számított. Én pedig igyekeztem megbecsülni magam, ha már a középiskolába való felvételem nem az eredeti elkötelezésem szerint sikerült. A baji hivatal egyesített felvevőjeként azonnal megszerettem a nekem testhez álló, változatos teendőket. Főleg a távbeszélő-kezelést, s 16 esztendősen még az osztott szolgálatot, sőt a Tatról Bajig vezető több kilométeres gyalogúttal is élveztem. Ezt ugyan később az első, 550 forintos keresetemből vett biciklivel „rövidítettem”.

— Bajról 1954-ben saját kéresemre helyezték haza, Tatról. Tíz esztendő múlva átköltöztem Tatabányára, ahol lakást kaptam, s 1979-ig a 3-as hivatalban ugyancsak távbeszélő-kezelőként dolgoztam. Közben férjhez mentem, megszületett a ma már 21 éves

kislányom, s pótoltam az elmaradt tanulmányokat is. Gimnáziumi érettségét szereztem, elvégeztem a kötelező szaktanfolyamokat.

— A szakszervezeti munkába 1953-ban kapcsolódtam be: voltam bizalmi, főbizalmi, bizalmistületi küldött, két esztendeje pedig tsz-belelőnként látom el ezt a feladatot. Miért szeretem? Az emberek bizalma miatt. Sosem firtattam a hozzám forduló magánügyeit, mégis elmondják családi és egyéb bajukat, s ezekben teilem telhetőleg igyekszem segíteni. Ez soha nem jelentett fáradtságot, így a most kapott kitüntetés, amelyhez teljesen váratlanul gratulált előző nap a főnököm, nem érzem megérdemeltnek. Hiszen amit szívesen, önként vállalt az ember, nem vár érte „ellenszolgáltatást”. De persze nagyon örültem az elismerésnek.

Amikor átvettem, arra gondoltam, hogy ezt az előlegezettnél elkönnyvelt, „hivatalosan” megszavazott bizalmat a későbbiekben még inkább ki-

érdemeljem. Hogy a nem kötelező szakszervezeti munkáért átnyújtott rangos kitüntetés az eddigénél több, jobb munkára sarkall — remélem még sokáig...

★

Papp Endre, a HTI hatvani üzemének vezetője, mosolyogva jegyzi meg, hogy noha beszélgetni nagyon szeret, magáról, gazdasági és szakszervezeti munkájáról már nehéz beszélni. Témáinkban meséli el hát, hogy első munkahelye a posta volt. Tizenöt éves sihederként jelentkezett, s 1952-ben szerzett műszerész szakmunkás képesítést a jelenleg igazgatóságként működő Budapesti Helyközi Távközlési Hivatalban. Ezután Pécsre került, ahol a dunántúli távközléshálózat akkoriban kezdődött építésében vett részt.

A következő állomás: Székesfehérvár, karbantartó műszerész beosztásban, majd visszatérés a szülővárosba, Hatvanba. Itt nemcsak azért érzi jól magát, mert az otthona, hanem mert munkahelyén, amely az országos távközléshálózat egyik gócpontja, is családjában érzi magát. A gócpontok között nagyon jó a kapcsolat: mindenki ismer mindenkit, és bár a HTI-ben is van munkaerőmozgás, a régi gárda különösen összetart, tagjai mindenben támogatják egymást.

A politikai munkából már ifjúsága óta részt vállalt (jelenleg a pártalapszervezet titkára, a városi pártbizottság tagja), az érdekvédelmi feladatokat azonban a HTI-nél kapcsolódott be tevékenyen. Rögvést a „mély vízbe”: sztitkárként. Később a szakszervezeti tanácsban dolgozott, 1979 óta tagja a központi ve-

zetőségnek. — Funkcionárius természetem van — veti közbe nevetve, de az okát, hogy minden társadalmi jelenségre érzékenyen reagál, már nem veszi taljára. Örömmel tapasztalja, hogy a szakszervezet tekintélye nőttön, azonban azt vallja: az eredmények nem azonnaliak, látványosak, hanem csak hosszabb távon mérhetők.

— A kis lépések is lépések — mondja —, s a szerényebb haladási sebesség, ha például — mint nálunk is — az nehezíti a munkát, hogy az igazgatóságok tartozók szét-szóra dolgoznak; nem könnyű ezért a sok szervezeti egyeztetést összefogni.

Nyugodt, munkabíró embernek tartja magát, így szinte mindenre jut ideje: a családon kívül még a sportot, főleg az asztaliteniszre; olvasásra, legszívesebben a memoárlíradomra; a muzika ránti vonzálmát pedig a rádió. Ki nyert ma? adásának állandó hallgatójaként „erősíti”. Kedveli még a jó humorú, nyílt embereket, annál kevésbé a

A mama százéves

A spanyol film mintegy li-dérenyomból ébredt a fasizmus bukása után. A Franco-rezsim kultúrpolitikája magától értetődően egyáltalán nem kedvezett a művészetek fejlődésének. Több volt a virágos szolam és a korlátozó tilalomfa, mint az ösztönző kedvezmény. A cenzúra s a bigott erkölcsi közszemlélet arra kényszerítette az alkotókat, hogy vagy meghátráljanak s meghódoljanak, vagy allegóriákat, jelképes műveket forgassanak, amolyan álcázott fátájakokat, amelyekben semmit sem szabad kényelmesen, felületesen szemlélni, hanem a bujkáló gondolatra kell ügyelni, a hangulatot, arra az elviselhetetlen légkőre, amelyet a néző és a forgatócsoport egyaránt érzett. Ilyen körülmények között fejlődött ki az elköltelezett Juan Antonio Bardem és Luis G. Berlanga művésze, s tobzódott össze az ellenzéki szemléletű új hullám. Ez utóbbinak vezéralakja — A mama százéves későbbi rendezője —, Carlos Saura hamarosan nemzetközi értelemben is számottevő személyiséggé vált.

Saura elsősorban a légkör-teremtés mestere. Nagy gondot fordít színészeinek kiválasztására, a legbeszédebb típusok fellelérésére. Kitűnő színészvezető is. Felfogása realista, de nem riad vissza olykor-olykor a bunueli szürrealizmus fantasztkumaitól. Kedveli a jelképeket. Műfaja természetesen a dráma, a figurák mintegy elrendeltettségűen magukban hordozzák végzetüket. Spanyol volta abban is megmutatkozik, hogy történetiben az érzelmen, indulatok robbanásszerűen törnek elő.

A mama százéves az 1972-ben készített Anna és a farkasok folytatása. Korábbi alkotásaihoz hasonlóan látletet egy életformáról, a pusztulás kaladaja. Hősnője, Anna, a bo-

rábbi nevelőnő (akit Charles Chaplin leánya, a kitűnő jellemábrázoló Geraldine szemé-lyesít meg), évek múltán a mama századik születésnapjára tér haza férjével. Az első időszak az emlékezés, a ráismerés. Újra minden olyan — legalábbis látszólag —, mint volt. De ahogy múlik az idő, úgy bukkannak elő az újabb és újabb ellentmondások. S amit megszépített a távolság, majd az újratálalkozás öröme, az most egyszerűen pórre vetkezik. Ez emberi viszonylatok csodje ez, a képmutatás diadala. A család még összetart, de már ki-ki a maga üzletét keresi. S eközben mindenkiről minden megtundunk.

Mint a röntgenfelvétel, olyan a rendező látásmódja. A vén ház társadalmja egy csepp víz a népcső alatt. Előbocsátható gyalogságok, emberi hibák, hanem a vétkek és a súlyosabb bűnök is. Felcsap a szenvedély, lobbán a gyűlölet lángja. S az ősi park, a vén épület önmagában hordja a pusztulást. Az ünneplők arra várnak, hogy szabad kezük legyen, s ennek egyetlen akadályja maga az ünnepelt. Ami volt, az már nem tartható fenn, de vajon az, amit a mama utódai akarnak, jó-e masoknak és talán önmaguknak is.

Carlos Saura biztos kézzel pergeti az eseményeket, féltő gondallal szövi a szálakat, kialakítva az újabb és újabb összeütközéseket, amelyek végül is a nagy robbanáshoz vezetnek.

A kitűnő színészek közül ezúttal is Geraldine Chaplin tűnik ki. Ő éli át és látja meg a nagy változást, és életét ez a hazalátogatás, ha nem is végleg — mert az ember mindenhez hozzáidomul —, feladja. Abel Péter

A Közlekedéstudományi Egyesület postai és távközlési tagozatának június havi programja

Június 8. (kedd), 15 óra, VI. Népkiállítás útja 3. Dr. Leó G. G. A szabadság kiadásának módja az ötnapos munkahét bevezetése után, különös tekintettel az általánosított eltérő munkarendben foglalkoztatott dolgozókra.

Június 9. (szerda), 15 óra, VI. Népkiállítás útja 3. Nemesi

Elek — Lengyel Tibor: Franciaország tápostáratok alapján beszámoló az Antiope-Didon teletextrendszeréről.

Június 16. (szerda), 15 óra, VI. Népkiállítás útja 3. Dr. György Tibor: Térerősség-problémák nagy teljesítményű központi adó-állomások közelében.

Jelentősebb munkaértekezleteken, a sajtónak adott tájékoztatásban manapság gyakran felbukkanó adat az, hogy a telefonhívásoknak körülbelül 40 százaléka éri el a hívottat. Az igénybe vevő társaság, újracsatolás... és bosszankodik. Ennyire rossz szolgáltatást nyújtunk? — tettük fel a kérdést **Buzás Ottónak**, amikor az alábbi cikket közlésre felajánlotta.

— Szó, ami szó... jó telefonszolgálatot éppenséggel nem henegeghetünk. Sok elavult berendezést üzemeltetünk, a hálózatunk sem éri el a megbízhatóság kívánatos mértékét, de a sok célját elvesztett hívásnak nemcsak a posta az oka. Azaz hogy... ismerjük el saját bűnünknek, hogy Magyarországon nem tudnak helyesen telefonálni! — A hívások kielégítő körülmények között is legfeljebb 80-85 százaléban lehetnek sikeresek (a hívott foglalt vagy nem felel). Üzenettróglók alkalmazásával és a forgalom széthúzásával (tarifális intéz-

kedésekkel) bizonyos mértékig javítható ez az arány is. De a sok selejt kiküszöbölését nem itt kell elkezdünk. 1974 óta figyeljük a forgalmat, s több tízezer hívás megfigyeléséből kiderült, hogy a telefonálók a helyi hívások 15-19 százaléka-nál nem tárcsázzák a szükséges számjegyeket, a belföldi és a nemzetközi távhívás során pedig 32-38 százaléka rúg a hibás vagy hiányos tárcsázás arányára.

— **Hogyan lehetne ennek a pazarlásnak elejét venni?**

— Vannak műszaki megoldások. Például a különböző típusú, régi és új központok jelzőhangjainak egységesítése. A sokféle hang jelentésében még a telefonközpontokkal hivatás-szerűen foglalkozók is járatlanok. A CCITT körülből 20 éve ad egységes előírást a tájékoztató hangokra. Ez a megoldás azonban pénzkérdés, világszerte késik. Lényegesen olcsóbb lehetőség a megfelelő tájékoztatás, a helyes telefonálás tanítása. Tudomásul kell venni, hogy például egy külföldi állomás felhívása körülményes

művelet. 10-12 számot megjegyezni, helyes sorrendben tárcsázni, közben a különböző jelzésekre figyelni megfelelő előkészületek nélkül nem lehet. Erre másutt már rájöttek — ezért készített ajánlásokat a CCITT többek között a telefonszámok felírására is.

Nem tesszük fel azt a kérdést, hogy mi magunk miért nem igyekszünk alkalmazkodni mások bevált tapasztalataihoz. Egy könnyen kezelhető tájékoztató füzetecskének a költsége semmi esetre sem állítható szembe a telefonáló helyes magatartásából származó előnyökkel. Viszont ha azt látjuk, hogy levélpapírjainkon, borítékjainkon — a vezérigazgatóságén éppúgy, mint a közszervezetén —, amelyeken külföldi partnereinkkel is levelezünk, nem a CCITT ajánlásainak megfelelően szerepelnek telefonszámaink, úgy érezzük, nagy hiányt pótolunk, amikor e fontos tudnivalókat a Postás Dolgozóban közlőnk, noha ez elsősorban nem lapunk feladata lenne.

— Várja meg a második tárcsázási hangot! Ennek magassága kétszerese az első tárcsázási hang magasságának.
— A második tárcsázási hang hallatára fo-

lyamatosan tárcsázza a körzetszámot és az előfizető telefonszámát!

A belföldi távhívás folyamata jelképesen:

A nemzetközi távhívás folyamata

— Emelje fel a kézibeszélőt, és várja meg a tárcsázási hangot!
— A tárcsázási hang hallatára tárcsázza a 00-t, a nemzetközi távhívás forgalomválasztó számát!

Igy telefonáljon külföldről Magyarországra

Sokat és sokfelé utazunk. Utazásaink során gyakran szükségessé válik, hogy tartózkodási helyünkön valakit felhívjunk, vagy hazatelefonáljunk.

A különböző országok telefonhálózata korábban egymástól függetlenül fejlődött, és ez meglehetősen sok eltéréshez vezetett. Különösen zavaró, hogy néhány országban a tárcsázási hang nem folytonos, és ez bennünket,

magyarokat félrevezethet, mert nálunk az újabb központok akkor jeleznek így a kézibeszélő felvételekor, ha foglalt a központ. Ezen országok tárcsázási hangját a táblázatban — (pont, vonal) jelöltük. Az alábbi rajz és táblázat pontos eligazítást ad ahhoz, hogy az egyes országokból miképpen kell Magyarországra telefonálni, illetve mi a módja a belföldi előfizető felhívásának.

Napjainkban, ha valaki egy távol levő személlyel beszélni akar, egyszerűen a telefonhoz nyúl; ez a leggyorsabb módja annak, hogy egy másik emberrel kapcsolatba kerülünk és kapcsolatban maradjunk. A telefon az emberek tekintélyes részének munkaeszköze, amellyel elsősorban időt takarítanak meg. Az idő pénz. Régi és igen tartalmas közmondás ez, amely napjainkban ugyancsak igaz.

Telefon nélkül ma már el sem képzelhetjük az életünket. A telefon korunk emberének nélkülözhetetlen társává vált, s mint technikai esz-

köznek sokoldalúsága abban is megnyilvánul, hogy mindenki használatja.

Ma egy ország automatikus távbeszélő-hálózata egyben az ország legnagyobb automatikája. A világot átszövő automatikus telefonhálózat pedig földünk legnagyobb automatikája. Ezt a gigantikus méretű berendezést akkor tudjuk eredményesen használni, ha rendelkezünk a kezeléséhez szükséges ismeretekkel. Ismerkedjünk meg hát a legfontosabb tudnivalókkal, hogy részünkre is elérhető legyenek az általa nyújtott előnyök.

A telefonszámok helyes felírása

A telefonszámok helyes — nemzetközi szervezett által ajánlott — felírása és tagolása elősegíti megjegyzésüket, és csökkenti a tárcsázás vagy billentyűzés közbeni tévedés lehetőségét. Példaként egy miskolci telefonszámot felírás: 11 125; egy budapesti telefonszám: 14 28 57.

A távhívással hívható előfizetői telefonszámát célszerű a körzetszámmal együtt felírni, mert így legegyszerűbben a körzetszám keresése. Példaként az előbbi miskolci telefonszám: (46) 11 125; a budapesti telefonszám: (1) 14 28 57. A zárójelben levő számot természetesen csak távhívásnál kell tárcsázni.

A külkereskedelmi vállalatoknak, a külfölddel levelező intézményeknek és magánszemélyeknek levélpapírjukon, hirdeteik szövegében, névjegyükön az alábbiak szerint ajánlatos telefonszámokat feltüntetniük. Példaként a miskolci telefonszám:

Telefon:	belföldön	(46)	11 125
	külföldről	+36 46	11 125
a budapesti telefonszám:	belföldön	(1)	14 28 57
	külföldről	+36 1	14 28 57

A csak külföldre szóló iratokon a „belföldön” szó helyett „National”, a „külföldről” szó helyett pedig „International” írandó.

Külföldi telefonszámok átvétele

A telefonszámoknak a CCITT által ajánlott felírása lassan terjed. Ma még viszonylag kevés az olyan hirdetés, prospektus, levélpapír vagy névjegy, amelyen a telefonszám a külföldről való híváshoz helyesen, a nemzetközi ajánlásnak megfelelően van felírva. Ha a hívandó számot mégis valamilyen nyomtatványról írjuk le, akkor az alábbiakkal kell tisztában lennünk. Ismétlésül és egyben ma-

Igy telefonáljon Magyarországon és Magyarországról külföldre

A Magyarországon és Magyarországról külföldre való telefonáláshoz nyújtanak segítséget a következők.

Telefonálás közben a központok tájékoztató hangokkal közik velünk, hogy mit kell cselekednünk, illetőleg, hogy hívásunk a hívott előfizető vonalát szabadnak vagy foglaltnak találta-e. Fontos tehát, hogy megismerkedjünk a tájékoztató hangok jelentésével.

Tájékoztató hangok

Magyarországon az alábbi tájékoztató hangok hallhatók:

Tárcsázási hang — (a kézibeszélő felemelése után a tárcsázás megkezdéséig hallható folytonos hang).

Távhívó tárcsázási hang — (a belföldi és nemzetközi távhívásnál hallható folytonos hang; magassága kétszerese a tárcsázási hang magasságának).

Csengetési hang — — (lassú ütemű hangjelzés, amelyre az jellemző, hogy a hangadása ideje rövidebb a szünet idejénél; akkor hallható, ha a szabad vonalat csengeti a központ).

Foglaltsági hang — — — — (gyors ütemű hang, a hang ideje egyenlő a szünet idejével; a hívott előfizető vagy a központ

gyarázatként egy helyesen felírt bécsi telefonszámot mutatunk be:

National:	(0222)	881 10 08
International	+43 222	881 10 08

Ismeretes, hogy a vonal feletti, zárójel nélküli szám az előfizető telefonszáma; ezt akkor tárcsázzuk, ha Bécs területéről hívjuk az előfizetőt.

Ha Ausztria területéről hívjuk, akkor a 0-s forgalomválasztó szám után Bécs körzetszámát, a 222-es számot is tárcsázni kell, majd utána a 881 10 08-as számot.

A vonal alatti számok szerint kell külföldről és így Magyarországról is egy bécsi számot felhívni. Látható, hogy külföldről nem szabad a 0-s számot tárcsázni, mert ez Ausztriában a belföldi távhívás forgalomválasztó száma. A + jel azt jelenti, hogy külföldről ezek a számok hívandók.

Az elmondottak szerint egy prospektusban megadott zürichi (Svájc) számot felírunk úgy, hogy Magyarországról fel lehessen hívni. A prospektusban megadott zürichi szám:

Telefon: (01) 54 14 11

Megnézzük Svájc hívószámát: az 41. Tudjuk, hogy a 0-s számot nem kell tárcsázni, mert az Svájcban a belföldi távhívás forgalomválasztó száma, az 1-es viszont Zürich körzetszáma. Ezek után külföldről való híváshoz az adott számot helyesen így kell felírni:

Telefon: +41 1 54 14 11

Kivételt képez jelenleg Moszkva. A Szovjetunió hívószáma: 7. Moszkva körzetszáma: 095, egy moszkvai előfizető száma: abc de fg. (Moszkvai szám esetében a 05 körzetszám, ezért a 0-t is tárcsázni kell.) Külföldről történő híváshoz a telefonszám helyes felírása:

Telefon: +7 095 abc de fg

áramköreinek foglaltságakor hallható. Ebben az esetben a hívást 3-4 perc múlva ismételjük meg!

Különleges tájékoztatósi hang

(három egymás után következő, emelkedő magasságú hang; ha ezt hallja, forduljon a tudakozóhoz).

A telefonszámok rendszere

Az előfizetők száma Budapesten egységesen hat számjegyű, vidéken öt számjegyű.

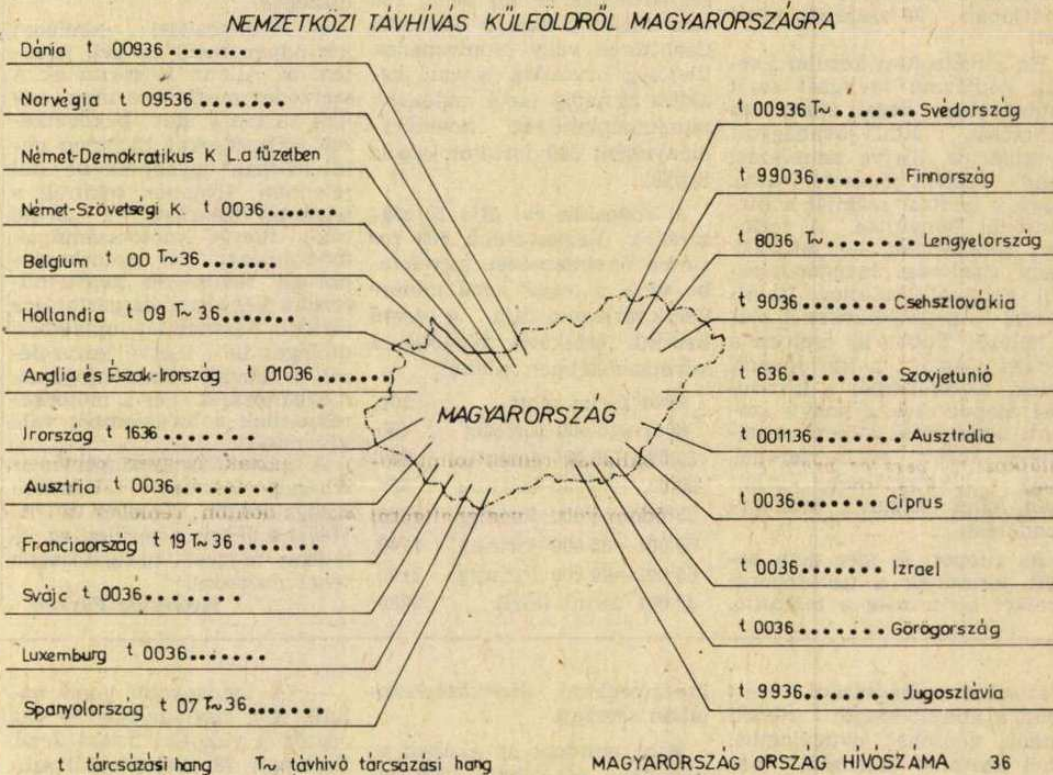
Budapest körzetszáma 1-es, a vidéki körzetszámok döntő többsége két számjegyű, de van három számjegyű is.

A helyi hívást egyszerűsége miatt nem írjuk le, a belföldi távhívás folyamatát azonban már lépésről lépésre ismertettük.

A belföldi távhívás folyamata

— Emelje fel a kézibeszélőt, és várja meg a tárcsázási hangot!

— A tárcsázási hang hallatára tárcsázza a 0-s számot, amely a belföldi távhívás forgalomválasztó száma!

BELFÖLDI ÉS NEMZETKÖZI TÁVHÍVÁS EURÓPA ORSZÁGAIBAN

Ország	tárcsahang (jele t)	távhívó tárcsahang belföldi távhívásnál (T~)	távhívó tárcsahang nemzetközi távhívásnál (T~)	belföldi távhívás forgalomválasztó száma	belföldi távhívás folyamata (a pontok a körzetszámot és az előfizető számát jelentik)	nemzetközi távhívás forgalomválasztó száma	nemzetközi távhívás folyamata (a pontok az ország hívószámát, a körzetszámot és az előfizető számát jelentik)	az ország hívó száma
Anglia	—	nincs	nincs	0	t 0...	010	t 010...	44
Ausztria	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	43
Belgium	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	32
Ciprus	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	357
Csehszlovákia	—	nincs	nincs	9	t 9...	90	t 90...	42
Dánia	—	nincs	nincs	0	t 0...	009	t 009...	45
Finnország	—	nincs	nincs	9	t 9...	990	t 990...	358
Franciaország	—	—	16 v 15	16	t 16...	19	t 19...	33
Görögország	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	30
Hollandia	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	31
Írország	—	nincs	nincs	0	t 0...	16	t 16...	353
Jugoszlávia	—	nincs	nincs	0	t 0...	99	t 99...	38
Lengyelország	—	nincs	nincs	8	t 8...	80	t 80...	48
Luxemburg	—	nincs	nincs	nincs	nincs	00	t 00...	352
Német-Demokratikus Közt.	—	nincs	nincs	0009	t 0009...	06, 012, 000	t 06, 012, 000...	37
Német-Szövetségi Közt.	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	49
Nyugat-Berlin	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	49
Norvégia	—	nincs	nincs	0	t 0...	095	t 095...	47
Olaszország	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	39
Portugália	—	nincs	nincs	0	t 0...	07	t 07...	351
Spanyolország	—	nincs	nincs	9	t 9...	07	t 07...	34
Svájc és Liechtenstein	—	nincs	nincs	0	t 0...	00	t 00...	41
Svédország	—	nincs	nincs	0	t 0...	009	t 009...	46
Magyarország	—	—	06	06	t 06...	00	t 00...	36

A telefonálás illeszabályai

A telefonálás elsőrendű illeszabálya az, ha a hívott nem mutatkozott be, csak „Halló”-val jelentkezett, először a hívónak illik bemutatkozni. A hívó bemutatkozása után illendőségből ezt a hívottnak is meg kell tennie. Ha a hívott bemutatkozással jelentkezett, bemutatkozással illik válaszolni. A kölcsönös bemutatkozás után illik megkérdezni a hívótól, hogy nem zavarjuk-e, mert ezzel felkínáljuk a lehetőséget egy esetleges kedvezőbb időpont megválasztására.

A hívás időpontjának megválasztása különösen fontos, ha Európán kívülre, kiváltképp, ha tengerentúlra telefonálunk.

Ha a beszélgetés alatt a kapcsolat elbomlik, mindkét fél tegye helyére a kézibeszélőt, és csak a hívó hívjon újra, mert egyébként előfordulhat, hogy mindketten hívunk, és ezért kölcsönösen foglalt lesz a számunk.

Még igen sok hasznos dolgot lehetne elmondani a telefonálásról, remélem azonban, hogy az ismertetések hozzájárulnak ahhoz, hogy a postás dolgozóknak, s tájékoztatásuk alapján az igénybe vevőknek a hívásai a jövőben egyre sikeresebbek legyenek.

Búzás Ottó

Futva, barangolva – térképpel a kézben

Május 1-2-án Gánton és környékén tartották meg a nemzeti tájfutó bajnokságot. Hat országból 1400-an jöttek. A 27 kategóriás egyéni és a 11 kategóriás váltóversenyben a dán, a bolgár, a svájci és a magyar sportolók érték el a legjobb helyezéseket. A postás Lendl Zita és Csököri Irén az 5-6. helyen végzett az egyéni elit-kategóriában.

Ezt, az északi országokból elindult sportágat a szocialista országokban csak a második világháború után kezdték népszerűsíteni. 1949-ben, Csehszlovákiában rendeztek első tájékoztatósi futó-versenyt 2-3 fős csapatok részére. A versenyzőknek kellett a térképre berajzolniuk az ellenőrzőállomások és a kötelező 7 kg súlyú zsákkal a hátukon indulni a következő állomáshelyekre. A 12-15 kilométeres távolságot a legrövidebb időn belül kellett megtenniük.

Napjainkban háromféle versenyszabvány létezik. Az északi verseny, a tájékoztatósi sifutóverseny és a pontbegyűjtő verseny. Mindhárom versenyszabványban váltóversenyt is rendeznek. A világbajnokságot 1983-ban a dunántúli hegyekben rendezik meg. A versenyzőknek nagy térképismeretre lesz szükségük, hisz az erdőt bozót, tarvást és más fontos, a tájékoztatóhoz szükséges adatot, csak segítőjeitől a térképtől tudhatják meg.

A térképekről érdekességként csak annyit, hogy a versenyzők úgy cserélik egymással, mint a belyeggyűjtők a bélyegeket. Hogy miért? Így ismerkednek meg más országok terepeivel, a pályaképeket

elveivel. A pályaképeket egyébként sokan szídeszt emberek. Kezükben összpontosul a verseny hibátlan véghezvitelére. Ha tévednek, egyszerűen semmisé válik a verseny minden munkája. Hogy ez elő ne fordulhasson, be kell járniuk a pályát teljes hosszán, és az esetleges nyomdai hibákat azonnal kijavítják a térképen. Versenyre csakis ezután kerülhet sor. Hazánk egyik legjobb pályaképezője és térképész-jelöltje, Sötér Jánosnak munkájával ismét találkozhatunk a világbajnokságon a külföldi versenyzők.

Mielőtt azonban a tájfutás szerelmeseiből versenyzők lesznek, meg kell tanulniuk a térképre való felkészülést. Emellett még szükségük van persze jó fizikumra, sőt logikus gondolkodásra is. Mert megtalálni a legrövidebb utat, becsapni, lezárni az ellenfelet, — „agytor-na” nélkül lehetetlen. Maarácz Benedek és Korik András, a Postás SE tájfutóinak edzői hetente két alkalommal vizszik fel a szakosztály legjobbjait a Hármashatár-hegyre, hogy a hét többi három napján elsajátított elméleti, technikai és gyakorlati tudást eredeti környezetben gyakorolják.

A tájfutók 90-100 főből álló közössége az egyik legjobb versenyszabványt a Postás SE-nek. Az utánpótlást a XIV. kerületi úttörőházban nevelik. A tájfutó szakkör keretében megtanítják a gyerekeket az ismeretlenben való önálló kiserelésre, tájékozódásra a sport szeretetére. A felnőttek az országos tájfutó rangsorban a 4. helyen, a budapestiben

pedig a második helyen szerepelnek. Az idei országos bajnokságon mind a női, mind a férfi csapat váltóban esélyes jó helyezésre. A tájfutás olimpiai sportágit nem fejlődött, mégis sok áldozatot vállalnak érte.

Ha egyáltalán áldozatvállalás azoktól az emberektől, akik rajonganak érte, akik sportágitra szinte csak ez a szép sportág létezik. Persze nem lesz mindenki tájfutó, de kiránduló, természetjáró bárkiből lehet. Egy igazi természetjáró nemcsak testi erejét teszi próbára, hanem ismerkedik a táj növény- és állatvilágával, gyönyörködik szépségében és kíváncsi arra is, hogyan élnek a természet lakói. Az első természetjárók tették ismertté a még be nem járt hegységeket, elkészítve az utakat, jelzéseket, menedékházakat a turisták számára.

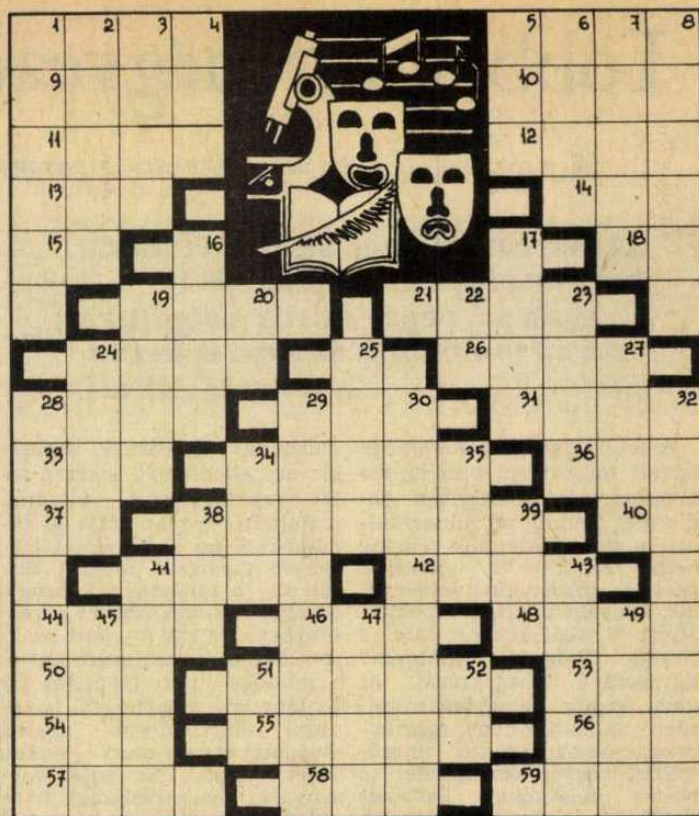
A magyarországi gyalogos és vízitúrákra kiváló lehetőségeket nyújtanak szelíd, erdő borította közephegységeink, folyók és tavaink. Budapest környéke és a Duna-kanyar, közepes magasságú hegyekkel rövid túrákra alkalmas terület. Az észak-magyarországi területek téli sportolásra alkalmasak. A Mátra, a Bükk ismert síterepei (Mátraháza, Mátrafüred, Galyatető, Kékestető, Bánkút) nemcsak a téli sportot kedvelők síturázásai, hanem a téli tájat kedvelők kellemes kirándulási és pihenőhelyei is.

A turisztika egyetlen mostohaanyja volt a természetjáróknak. Nagyalföld hosszú ideig halálra, semmi különös nem rejt magában, hiszen a kirándulás, természetjárás szinte

valamennyiünk előtt a hegynek föl, völgynek le bandukolásként jelenik meg. Ki hinné azonban, hogy az Alföld ezeket vonz, folyói vízi sportolásra, műúti kerékpártúrára, a folyó menti ösvények zeg-zugai barangolásra ugyan csak alkalmasak. A legtöbb természetjáró szakosztály Csongrád megyében működik. A legváltozatosabb felkínálást a Dunántúlon találjuk. Ez hazánk földrajzi elhelyezkedésének, természetföldrajzi adottságának köszönhető. A változatos tájak, természetjárásra szinte kínálják magukat. A barlangokban, tavakban, folyókban gazdag vidékek Baranyától Győr-Sopronig, Zalától Veszprémig — és akkor még a Somogyi-dombvidéket nem is említettük — ezeket vonzzák.

A hazai turizmus fellendítésére, a hazai turizmus történetének megismerésére rendezvényeket tartanak évente. A természetjárók nyári nagy táborozása a Balaton környékén zajlik külföldi turisták részvételével. Más jellegű, de nemzeti jellegű a Duna-túra, a Tisza-túra. Ezek a versenyeken a vízi sportok szerelmesei tehetik próbára képességeiket. Akik a szárazon nagyobb biztonsággal mozognak, tájékoztatói versenyeket vehetnek részt. Ez még nem azonos a tájékoztatói futással, de országos és nemzetközi verseny is rendeznek azok számára, akik képesek arra, hogy éjjel vagy nappal, az égitestek segítségével meghatározzák az északi és déli irányt, vagy éppen keletet, nyugatot.

Csillag Mária

Sok neves embernek van az év legszebb hónapjában, májusban a születésnapja. Keresztjelenyünkben közülük szerepeltünk néhányat.

VÍZSZINTES

1. 1857-ben született Nobel-díjas angol bakteriológus, a malária kórokozójának felfedezője. 5. Névelő verskellék. 9. Határozószó. 10. Mélyedés a földben (ford.). 11. Hatalmas sivatag Mongóliában. 12. Régi, öreg. 13. Férje (rég). 14. Nagy költő. 15. Sporteszköz. 18. Dara egyenműi. 19. A főváros része. 21. Amire építeni lehet. 24. Divatjamúlt rang. 26. Közéleleti ország. 28. Visz-sza: nagyon kicsit. 29. Fővárosi sportegyesület. 31. A zöld árnyalata. 33. Folyó a Szovjetunióban. 34. Piperecikkmárka. 36. Névutó. 37. Nátrium. 38. Az Űzbég SZSZK fővárosa. 40. Francia arany. 41. Életkö-rülményeink alakulása. 42. Népgazdasági ágazat. 44. Kevert est! 48. A szivar csutkja. 50. Lapu is van ilyen. 51. Hazánk legnagyobb alumíniumkohászati üze-mé van itt. 53. Textilipari munkát végez. 54. Tesz. 55. A szabadban eszik az állat. 56. A szájból taláható. 57. Katonai szállítóeszköz. 58. Kopasz. 59. Ételize-sztő.

— Bánhidai —

Beküldési határidő: június 10. Előző rejtélyünk helyes megfejtése: ... a sorduló természetnek nagy pompájú mátkája.

Könyvtárlányt nyertek: Burnóczy Józsefné (Pannon-halma), Horváth Istvánné (Pécs), Komoró Péterné (Pécs), Köröndi Péter (Almásné-mély), Szűcs Zoltánné (Tokaj).

FÜGGŐLEGES

1. Dubrovnik olasz neve. 2. Nagyon régi. 3. Goldmark.

Római-part:

a hétvégi pihenés fellegvára

Ismét megnyitotta kapuit és október 15-ig várja az üdülő-vendégeket, a sportkedvelőket és a hétvégi pihenést keresőket a római-parti üdülő és csónakgarázs. A felnőtt és gyermek-uszodame, a ping-pongasztalok, kölcsönözhető tollaslabda, rehasz és egyéb szórakoztató játékok is az érdeklődők rendelkezésére állnak, számuk és választékuk bővült.

Az üdülőtér beutalórendszere történik, beutalókat a szabályozó rendező szervek szakszervezeti bizottságai adnak ki. A beutalókat kényelmét szolgálja az emeleti társalgó színes televízióval és lemezjátszóval, az emeletenkénti meleg vizes zuhanyozó, hűtőszekrény és a földszinti étkezőkonyha is. Az ellátást könnyíti a helyszínen működő, jól el-látott büfé.

Hétvégi pihenésre ugyan-csak szívesen látogatott hely a Római-part. Egyaránt nyújtja a pihenés és sportolás lehetőségeit — kulturált körülmények között. Az uszodame-n a fűdőkészítés használatára, a fűdőkészítés biztonságára úszómester vigyáz, aki úszóoktatást is tart a jelentkezők részére. A zsúfoltság elkerülésére az üdülő területére egy poszt dolgozó két vendégért többet nem vihet be.

A hajógarázsban frissen lakkozott evezős hajók, kajakok és kenuk sorakoznak, készen állva a nyári evezősprogramokra, és egyéni túrákra.

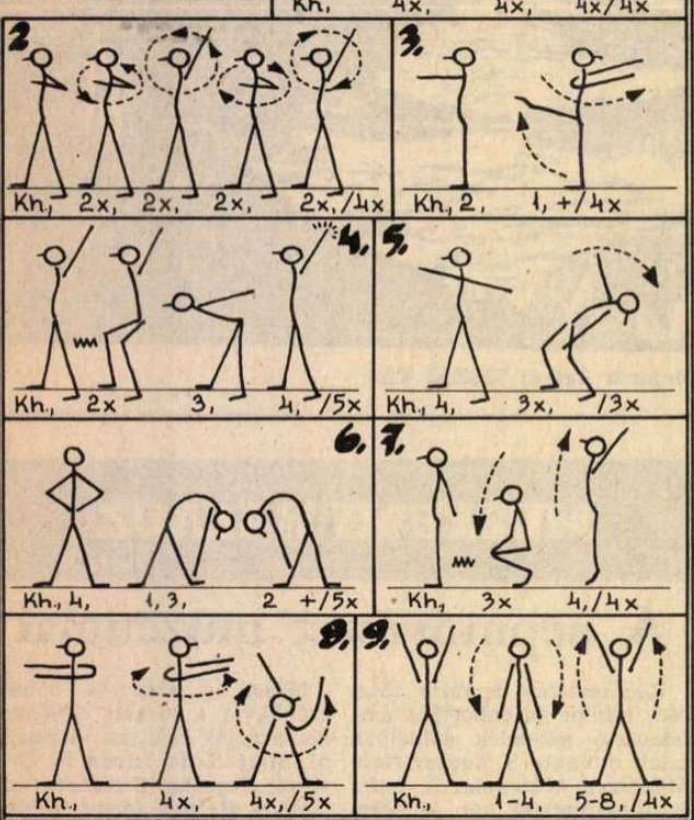
Reméljük, idén is tovább bővül az evezősport fogását el-sajátítók száma. Ehhez nyújt segítséget az evezős társadalmi bizottság, melynek tagjai társadalmi munkában minden szerdán kajakoktatást, péntekenként evezőoktatást tartanak. Kérjük, vegyék igénybe segítségüket, mert tőlük elsajátíthatják az evezés csínjában felül a hajók kezelésével, a hajónapló használatával, a víziközlékedés biztonságával kapcsolatos fontos tudnivalókat is. A garázsban közhasználatú hajókat is tartunk a hajóval nem rendelkező postaszervek evezni tudó dolgozó részére.

Idén is vannak túraverse-nyek. A négyfordulós jelvény-szerző túra időpontjai: május 15-16., 29-30., június 12-13., szeptember 4-5. A BTSZ rendezvényeire sok-sok túrázó várna az alábbi időpontok-ban: június 25-27., augusztus 28-29., szeptember 18-19., szeptember 25-26.

Makai Attila

BOLLA MÁRIA, a Postai Tervező Intézet gépésztékni-kusa, az MHSZ Postás Repülő és Ejtőernyős Klub tagja sző-n, 111,54-es átlagsebességgel új országos csúcst állított fel. Hazánk egyetlen női gyémánt-koszorús Mákus 4-én a válo-gatot keret Békéscsabán tar-tott edzőtáborában repülté újabb rekordját, Jantál-1 tí-pusú vitorlázó repülőgépre.

TORNA MUNKÁK KÖZBEN

1. Kiinduláshelyzet: zárt állás. 1-4. ütem: helybenfutás 4 lépés. 5-8. ütem: helybenfutás magas terdeléssel 4 lépés. 9-12. ütem: helybenfutás sarokemeléssel 4 lépés.
2. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kar a mellnél. 1-2. ütem: könyökörzés előre kétszer. 3-4. ütem: nyújtott karkörzés előre kétszer. 5-6. ütem: könyökörzés hátra kétszer. 7-8. ütem: karkörzés hátra kétszer.
3. Kiinduláshelyzet: zárt állás, kar mellő középtartásban. 1. ütem: balláb-lendítés előre és karlendítés bal-oldalsó középtartásba, törzfördítés bal-ra. 2. ütem: kiinduláshelyzet. 3-4. ütem: ellenkező oldalra.
4. Kiinduláshelyzet: kis terpeszállás, kar magastartásban. 1-2. ütem: guggolásban rugózás kétszer. 3. ütem: térdnyújtással törzdöntés előre, karlendítés oldalsó középtartásba. 4. ütem: törzsnújtás és taps a fej felett.
5. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kar oldalsó középtartásban. 1-3. ütem: hátrahajlítás-

ban bal kézzel a jobb láb érintése háromszor. 4. ütem: kiinduláshelyzet. 5-8. ütem: ellenkező oldalra.

6. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kéz a csipőn. 1. ütem: törzshajlítás előre a bal bokához. 2. ütem: törzshajlítás előre a jobb bokához. 3. ütem: törzshajlítás előre a bal bokához. 4. ütem: kiinduláshelyzet. 5-8. ütem: ellenkezőleg.
7. Kiinduláshelyzet: zárt állás. 1-3. ütem: guggolásban rugózás háromszor. 4. ütem: karlendítéssel magastartásba felugrás.
8. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kar jobb oldalsó középtartásban. 1-4. ütem: kaszá-lás balra, illetve jobbra négyszer. 5-8. ütem: törzsdöntés kaszá-lás balra, illetve jobbra négyszer.
9. Kiinduláshelyzet: terpeszállás, kar magastartásban. 1-4. ütem: karleengedés oldalt mélytartásba, kilégzéssel. 5-8. ütem: karemelés kiinduló helyzetbe, belégzéssel.

Bihari Gyula

Postás KRESZ-verseny

A Magyar Posta a közúti balesetek csökkentésének, a társadalmi tulajdon fokozott védelmének, továbbá a szakismeretek bővítésének elősegítésére gépjármű-vezetőinek június 19-én és 20-án kétnapos ügyességi, forgalmi és elméleti versenyt rendez. A Posta-vezérgazgatóság a verseny döntőjének megrendezésével a Posta Központi Járőrtelpelet és a Budapesti Postaigazgatóságot bízta meg.

A járműtelep rendező a hivatalos gépkocsivezetői és a nem hivatalos gépkocsivezetői kategória, az igazgatóság pedig a motorkerékpár-vezetői kategória versenyt.

Az országos döntőre való nevezés feltételei:

- érvényes vezetői engedély, nem főhivatású gépkocsivezetőknél még az érvényes postai vezetői engedély is;
- negyedévenkénti oktatásn való megjelenés igazolása, oktatási igazolvánnyal 1981. január 1-től;
- a területi elődöntőn való részvétel;

Kizáró ok: ha az érdekelt dolgozó ellen fegyelmi, vagy büntető eljárás folyik, vagy fegyelmi büntetés, illetve büntetőeljárás hatálya alatt áll. A döntő résztvevői a területi elődöntőn a kategóriánkénti legjobb eredményt elérő versenyzők. A postaszervek megkapták, hogy hány csapatot küldhetnek a döntőbe. A csapatok 3 versenyzőből állnak, a döntőbe csapatoként egy tartalék versenyző nevezhet.

A döntő két fő részből áll: csapatversenyből és egyéni versenyből. A csapatverseny elméleti, rutinpályán rendezett ügyességi, hibafelismerési, valamint forgalmi vetélkedőből tevődik össze. Az egyéni verseny elméleti jellegű.

Az egyéni verseny a csapatverseny során legmagasabb

egyéni pontszámot elérő 10 versenyző között folyik. Ez a 10 versenyző egyben meghívást kap az Autó-Motor című szakkalap „Keresztes a legjobb gépjárművezető” versenysorozat országos döntőjére. Itt a fődíj egy személygépkocsi.

A vetélkedő kérdései:

Az elméleti vetélkedő kérdéseit, a hibafelismerési vetélkedőn felismerendő hibák felsorolását, valamint a forgalmi vetélkedőn végrehajtandó feladatokat a Posta-vezérgazgatóság szállítási ügyosztálya szerkeszti, és zárt borítékban juttatja el a helyszínre, a döntő időpontjára. Az ügyességi vetélkedő pályarajzát a szervező bizottság június 10-ig a versenyzőknek megküldi.

Az országos döntőn legjobb helyezést elérők az alábbi díjakat kapják:

Csapatdíjak (kategórián-szint): I. díj 7500 forint, továbbá a kategóriára rendszeresített vándorserleg; II. díj 6000 forint; III. díj 4500 forint. Az a postaszerv, melynek a versenyzői a legjobb eredményt éri el, elnyeri az Autó-Motor vándorserlegét.

Egyéni díjak: I. díj: színes televízió; II. díj: fekete-fehér televízió; III. díj: hordozható fekete-fehér televízió.

A csapatverseny elméleti vetélkedőjén legjobb eredményt elérő versenyző az Autó-Motor különdíjat (6000 forint értékű utazási utalványt) kapja. A csapatverseny ügyességi és forgalmi vetélkedőjén legjobb egyéni eredményt elérő versenyző az Országos Közlekedésbiztonsági Tanács és az Állami Biztosító különdíjat kapják. További kiemelkedő teljesítményt elérő versenyzőknek és az egyéni verseny közben a nézőközönség körében rendezendő játékos vetélkedők nyertesének díjazására vásárlási utalványokat oszt ki a rendező bizottság.

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja
Szerkesztőség: Budapest, XIV., Cházár András u. 13.
Postacím: Budapest, Postafiók 14., 1406
Felírói szerkesztő: BENDA ISTVÁN
Telefon: 628-777.
Kiadja a Népszava Lap- és Könyvkiadó
Budapest, XIII., Váci út 73. Telefon: 497-930.
Levelezim: Budapest, Postafiók 43., 1553
Egyzámalszám: MNB 215-5162
Felírói kiadó: DR. JÁNDEK GÉZA igazgató
22-2360. Szikra Lapnyomda, Budapest
Felírói vezető: CSÖNDES ZOLTÁN vezérigazgató
ISSN 0230-3701